

demini edebiyattan alan dergi

ça(y)lakalem

SAYI: 1 KASIM-ARALIK 2025 | EDEBİYAT, KÜLTÜR ve SANAT

ABİDİN YEREBAKAN ile Rize'den Kurtlar Vadisi'ne

Abdullah Kaya, Ayşe Pınar, Bahattin Kaya, Ebru Asya,
Emine Güner Eyzaman, Emre Yılmaz, Faik Yılmaz, Habib Dağ,
Hasan Topçu, Huriye Çap, M. Onur Kansız, Mehmet Şamil,
Merve Kaba, Mücahide Sert, Mükerrerem Erce Sandalcı,
Sertaç Erbilici, Ubeydullah Öz, Ümmügülsüm İnce, Yunus E. Gümüşler

ça(y)lakalem

demini edebiyattan alan dergi

Kasım - Aralık 2025
Sayı: 1

İmtiyaz Sahibi
Huriye ÇAP

Genel Yayın Yönetmeni
Merve KABA

Yayın Danışmanı
Ubeydullah ÖZ

instagram
@ca.y.kalem

www.caylakalem.com.tr

e-mail: caylakalem53@gmail.com

Yayın Türü: 2 Aylık

Baskı-Cilt: Dergipo
info@dergipo.com
dergipo.com

Her Hakkı Saklıdır.

Dergide yer alan eserlerden yazarları sorumludur.
Bu dergide yer alan her eserin elektronik ortamlar da dahil
olmak üzere çoğaltma hakları caylakalem.com'a aittir.

1. sayı
KASIM
2025

İÇİNDEKİLER

- Sayfa 3- Rize'nin Yeşil Mirası: Çayın Kısa Tarihi
- Sayfa 4- **Ümmügülsüm İnci**, Dursun Ali
- Sayfa 6- **Sertaç Erbilici**, Zehirli Anlaşma
- Sayfa 9- **Emine Güner Eyzaman**, Karadeniz
- Sayfa 10- **M. Onur Kansız**, Kolay Mı?
- Sayfa 11- **Ebru Asya**, Biraz Korku Biraz Endişe Biraz Tebessüm
- Sayfa 12- **Yunus Emre Gümüşler**, Soğuk
- Sayfa 13- **Faik Yılmaz**, Yazgısı Acıyla Örölmüş Bronte Ailesi ve Jane Eyre
- Sayfa 14- **Ayşe Pınar**, Yemin
- Sayfa 15- **Hasan Topçu**, İmkânsızın Rengi Mavi
- Sayfa 17- **Emre Yılmaz**, Tohum
- Sayfa 17- **Ubeydullah Öz**, Bir Küçörek Öykü
- Sayfa 18- **Mehmet Şamil**, Ağırdan Aldı Tarih
- Sayfa 19- **Merve Kaba**, Bergüzâr
- Sayfa 20- **Mücahide Sert**, Üç Dut Ağacı
- Sayfa 21- **Abdullah Kaya**, Perişân (Tefrika 1. Bölüm)
- Sayfa 23- **Bahattin Kaya**, Jean Teule, Dansa Davet Kitabı Üzerine Notlar
- Sayfa 25- **Abidin Yerebakan ile söyleşi** | Söyleşici: **Huriye Çap**
- Sayfa 28- **Mükerrem Erce Sandalcı**, Eğitimin Geleceğine Yönelik Revizyon Programı
- Sayfa 29- İsmail Karaman Kültür Merkezi'nde Tiyatro ve Konser Rüzgârı
- Sayfa 32- **Habib Dağ**, SosyalKitap'a Dair

Rize'nin Yeşil Mirası:

Çayın Kısa Tarihi

Rize, sadece doğal güzellikleriyle değil, aynı zamanda çay üretimiyle de Türkiye'nin ve dünyanın önemli bir parçasıdır. Bu bereketli toprakların yeşil mirası olan çayın, Rize ile iç içe geçmiş kısa tarihine bir göz atalım.

Rize'de çay yetiştiriciliğinin tarihi, 19. yüzyılın sonlarına kadar uzanır. O dönemde, Osmanlı İmparatorluğu'nda çay üretimi üzerine çalışmalar yapılıyordu. Ancak, Rize'nin çay ile tanışması, 1924 yılında gerçekleşti. Ziraat mühendisi Zihni Derin, Gürcistan'dan elde ettiği çay fidelerini Rize'ye getirerek ilk denemeleri başlattı. Bu, Rize için bir dönüm noktası oldu.

Çay fideleri, Rize'nin iklim ve toprak koşullarına uyum sağlamak için büyük bir mücadele verdi. İlk yıllarda yapılan denemeler, çayın Rize'de başarılı bir şekilde yetiştirilebileceğini gösterdi. 1930'larda çay üretimi için gerekli yasal düzenlemeler yapıldı ve çay yetiştiriciliği teşvik edildi. İlk çay fabrikaları kuruldu ve çay üretimi hızla yayıldı.

1940'larda çıkarılan Çay Kanunu, çay üretimini daha da düzenledi ve destekledi. Bu kanunla birlikte çay, Rize ekonomisinin temelini oluşturmaya başladı. Çay üretimi, bölge halkının geçim kaynağı haline geldi. Çay bahçeleri, Rize'nin yeşil örtüsünü oluşturdu ve Rize, çay denildiğinde akla gelen bir şehir haline geldi.

Günümüzde Rize, Türkiye'nin çay üretiminin büyük bir kısmını karşılamaya devam ediyor. Çay üretimi, modern teknolojilerle birleşerek daha verimli hâle geldi. Rize çayı, sadece Türkiye'de değil, dünyanın birçok yerinde de tanınıyor ve tüketiliyor.

Rize'de çay üretimi, sadece ekonomik bir faaliyet değil, aynı zamanda bir kültür mirasıdır. Çay bahçeleri, bölgemizin doğal güzellikleriyle bütünleşmiş, Rize'nin kimliğinin önemli bir parçası haline gelmiştir. Geleceğe miras bırakılan bu yeşil miras, Rize'nin ve Türkiye'nin çay hikayesinin devam etmesini sağlayacaktır.

Türkiye'nin en önemli çay üretim merkezi haline geldi Rize ilimiz.

Rize çayı, sadece bir içecek değil, aynı zamanda bir yaşam biçimidir. Rize'nin yeşil mirası, geleceğe umutla taşınmaya devam edecektir.

Dursun Ali

Ümmügülsüm İnci

Minik elleriyle buz gibi suyu avuçladı. Gözlerini kapatıp yüzünü tek seferde yıkadı. Çişi geldi. Ne zaman soğuk suyla yüzünü yıkasa hep böyle oluyordu. İyi ki evindeydi. Ya dolmuşta olsaydı? İşese koltuğa mesela... Şoför yüz bin yıl söylenirdi. Tuvalet yerine örümcek ağlarına işedi. Annesi görse çok kızardı. Her gün temizliyordu o ağları ama örümcek inatla hep aynı köşeye ağ örüyordu. Ellerini yeniden yıkadı, yüzünü yıkamamalıydı ve koşa koşa sofraya yetiştii.

“Bismillah!” Sofrada bir kuş sütü eksikti; ekmeğe sürmelik çikolatalar, sosisler, reçeller, krem peynirler, omletler, krepler, rivrivler... “Seni gidi şakacı!” diye güldü kendi kendine. Minci, çay ve pekmez üçlüsüyle doyurdu bir güzel karnını. Annesinin ellerinden öpüp yola koyuldu. Her öpüşte bir diken daha geliyordu dudaklarına gül bahçesi. Bağcıkları yanlış bağlasa ne olacak, zaten sevmiyordu ayakkabıları. Ne vardı yani kara lastiklerini giyse; gıcır gıcır, bir tükürüğe bakardı, tişörtüyle de sildi mi tamamdı işte. Kara lastikli Dursun Ali... Dursun Ali Kara Lastikli. Ne isim be! Sinemaya yeni gelen bir film gibi ve yahut bir çizgi roman kahramanı...

Harçlığı cebine koyup dolmuşun geleceğı yere kadar yürüdü elleri cebinde, kabadayı gibi. Çünkü o Kara Lastikli Dursun Ali. Yürüdü dediysek de taş topladı yerden. Kucağını taşlarla doldurup koşar adım ilerledi. Eskiden bakkal olan, şimdi içinde üç harflilerin kaldığı küçük kulübenin yanından geçerken üç Kulhu bir Elham okudu çat pat. Azıcık da sesi titreyerek...Sonra bir taş aldı eline, şeytan taşlar gibi fırlattı kulübeye. “Eûzu, eûzu...” diye mırıldanarak uzaklaştı. Ya çarpılsaydı? Ayakları ters dönseydi? Anası ne yapardı? Ablaları evlenip giderdi de... Ya anası? Babası zaten gurbette, geldiğı yok. Şu koca yedi yaşına dek belki on kez görmüştü yüzünü. “Ne adam be!” diyorlardı onun için. “Dursun, baban cici anne mi getirecek, hem da üç kardeşle beraber!” Köydeki haylaz çocuklar böyle söylüyorlardı. Dursun Ali de sinirlenirdi o zaman.

“Ne adam be! Geliyor çocuk, gidiyor çocuk.”
Söylene söylene yürümeye devam ederdi.
“Ula Dursun Ali, Kara Lastikli Dursun Ali... Ne çok düşünüyorsun. Feylosof olacak adamsın ha!” dedi kendine.

Yine erken gelmişti. Ya da dolmuş şoförü geç kalmıştı. Kesin şoför Recep geç gelmişti. Akıllı bir karış havada Recep, başka bir işi beceremezmiş. Kenarda köşede biriktirilmiş azıcık parayla bu dolmuşu almış babası. Öyle demişti geçenlerde anası, komşu kadınlarla konuşurken. Recep de ne yapsın? Saf çocuk. Akıl desen...Bir karış havada. Anca dolmuşun direksiyonunu bir o tarafa bir bu tarafa çevirir. Ceketini koltuğa astığı anda, Hakkı Bulut’un yeni kasetini teybe sürükleyişi yok mu? İşte o an Dursun Ali ilk kez ezberlemişti Hakkı Bulut şarkısını:

“İkimiz bir fidanın güller açan dalıyız...”

Repertuarı genişliyordu sayesinde. Dursun Ali yedi yaşındaydı. Bu dünyada tam yedi yıl yaşamıştı. Üç yaşında besmeleyi öğrenmişti. Dört yaşında ablalarıyla cameye gitmiş, elifba öğrenmişti. Hoca’nın karşısında hiç takılmadan subhaneçe okumuştı. Ödül olarak, hoca onu motoruna bindirip köyde bir tur attırmıştı.

Ne büyük adamdı Dursun Ali. O yaşta ne çok şey başarmıştı. Gel gör ki okuma yazmayı bir türlü öğrenememişti. Belki öğretmeni iyi anlatamıyordu. Kim bilir? “Bak Hoca ya! Ne de güzel öğretti subhaneçeyi. Subhane cellahumme...”

Dursun Ali düşünüyordu. “Çok uzattık, şu okul işini bırakacağım ya la, anama da diyeceğim: Ana, ben yoruluyorum. Her sabah erkenden uyan, dolmuşa kadar yürü, sonra okula git, akşam eve gel, çalış çalış...” Ama diyebilir mi? Diyemez elbet. Anası onun en kıymetlisi... Her gece dua ederdi onun için: “Ey güzel Allahum... Anami benden ayırma. Babami o kadından ayır.”

Ah be Dursun Ali... Baban oralarda çalışıyor. Nereden çıkarıyorsun başka bir kadın, başka çocukları...

Dursun Ali’nin uykusu gelmişti. Başını cama yaslamak istiyordu ama köy yolu çok taşlıydı. Şu kaymakam bir türlü yaptırmamıştı yolu. Muhtar; “Reis-i Cumhur’a kadar gittim” demişti. Ama nafiye. Oh ne güzel uyunurdu yolda. Ama işte tam kaymakamın kapısını tıklatacakken arkadan biri omzuna dokundu:

“E bereşkimi buni bi uzat da.”

“5 milyon milyar tı.”

Dursun Ali aldı parayı uzattı şoför Recep'e. Şoför Recep parmağını yalayıp günün hâsılatını saymaya başladı. Gülümsedi. Dursun Ali birden irkildi. Parasını vermediğini hatırladı. Elini cebine soktu.

“Anam... Canım anam, yine dikmeyi unutmuş.”

Cebine koyduğu para, şimdi yoktu. Paltosunu çıkardı, başladı silkelemeye. İyi ki köyün dolmuşundaydı. Kantinde meyve suyu almak için elini cebine soksaydı? “Allah'ım... Canım Allah'ım...”

Kimse yanına oturmuyordu. Biraz bitlenmişti. Ama geçen hafta annesi güzelce temizlemişti bitlerini.

“Bir iki üç Doksan bir, doksan iki...” Ablasına geçmişti bitler. Annesi o uzun saçlarını kesmek zorunda kalmıştı. Ablası çok ağlamıştı ama Dursun Ali' ye hiç kızmamıştı. Çünkü Dursun Ali onların gözbebeği. Ablası ağlarken, sarılmıştı ona sımsıkı. Gözyaşlarını silmişti. Gece de onunla yatmıştı. Hani olur da rüyasında canavarlar görür diye. Rüya çobanı olmuştu. Bir tek kendi rüyasına çobanlık edemiyordu. Rüyasında babasını görmüştü. Almanya'da, o kadınla ve çocuklarıyla birlikte... Zengin kahvaltılar yapıyorlardı. Bir numara arabalara biniyor, süper oyuncaklar alıyordu çocuklarına.

Dursun Ali düşünüp duruyordu. Dursun, Dursun Ali... “Artık yeter. O bizi unuttuysa biz de onu unutmalıyız.” Gitti, babasının daha önce getirdiği oyuncakı aldı. Sobaya attı. Alevler yükseldi. Öfkesi dinmedi. Bir iki parça kıyafetini de attı. Cayır cayır yandılar. Cayır cayır. Yetmedi. Geçen yaz getirdiği kot pantolonu yaktı, robot adamı da... Alamancı ne varsa! Hatta evi bile yakacaktı neredeyse. Çünkü çatıyı babasının gönderdiği parayla yaptırmışlardı. En son sandığa gitti eli. Babası, “Koçum bak, bu saat senin. Zamanın kıymetini büyüyünce anlarsın.” demişti. Saat sandığın içindeydi, mendillerin altında. Ağlaya ağlaya çıkardı. Titreyen elleri ile sobaya doğru tuttu. Ama at... At... a... madı.

“Hadi ula Dursun Ali... Uyan!” Şoför Recep'in sesiyle irkildi. “Okula geldik” dedi şoför Recep. Kafasını salladı, tamam der gibi. İndi ve yürüdü. Rüyasının çobanı olamayan Dursun Ali... Saat beşte bindi dolmuşa. Hiç konuşmadı. Tam iki saat boyunca yolu izledi. “Almanya'ya acaba kaç saatte gidilir?” diye düşündü. Sonra vazgeçti.

“Gitmeyeceğim...” dedi. Sustu.

Yol boyunca yanında oturan Emine Hala, saçlarını okşadı. Öptü saçlarını. O herkesin gözbebeği. İki saat boyunca konuşmadı. Akan sümüğünü hırkasının koluyla sildi, gözyaşlarını da. Dişlerini sıkı sıkı sustu. Söylenecek çok cümlesi vardı, biriktirdiği. Hiçbirini söylemedi. Kendine ceza vermişti.

“Ah Dursun Ali... Minik adam.”

Dolmuş camenin önünde durdu. Dursun Ali, şoför Recep'in gözlerinin taa içine baktı. Göz bebeğine, korneasına, oradan beynin görme merkezinden geçip, tam yüreğine. Şoför Recep bir şey söyleyecek gibi durdu, sonra gülümsedi: “Tamam ula... Götürecek seni, bu seferlik.” Dursun Ali ön koltuğa geçti. Eski okulun önünden geçtiler. Üç harflilerin mekânından, Cinlerin evinden... Yokuşun sonunda evleri göründü. Pencereleeri turkuaz boyalı, ahşap ev, bütün hayatının merkezi. Dursun Ali'nin içi kıpır kıpır oldu. Annesine sarılmak istiyordu. Koşa koşa. Nefes nefese.

Dolmuştan indi. Şoför Recep'e el salladı. Eve doğru bir adım attı. Bir adım daha. Bir adım... Bir adım. Kapının önünde bir adam vardı. Oturmuş kulinin üzerine, heyecanla birini bekliyordu. Kumaş pontulunun ütüsü de jilet gibiydi. “Kimdi ula bu adam!” Dursun Ali mezarlığın başında durdu bir süre. Evlerinin hemen yanında, koca bir mezarlık vardı. Tuttu nefesini. Ağlamaya başladı. Hüngür hüngür ağladı. Sümüğü aktı. Koştı. Koştı.

“Baba!” “Baba!” Haykırdı. Çığlık attı. “Babaaaaa!” Babası yalnız gelmişti işte. Tek başına. Almanya'da ne kadın vardı ne de çocuklar... Onun sadece Dursun Ali'si vardı. Babası da ağladı. Öptü kokladı. Bağrına bastı. “Geldim oğlum, geldim.”

Dursun Ali gülümsedi. Çalışmaktan nasır tutmuş elleri ile tuttu, koca elleri ile öptü oğlunun parmaklarını. Bir çocuk, bir babayı nasıl özlerse, o kadar özlemişti. Belki daha çok...

Mahallenin bütün çocukları toplanmıştı. Hepsi Dursun Ali'ye bakıyordu. Dursun Ali tuttu babasının elini ve “Bbbb...” Dedi. Dudaklarından belli belirsiz bir “b” harfi döküldü. Gözleri ise bir babaya söylenecek en güzel sözleri söylemişti bile. Kara Lastikli Dursun Ali. Hep konuşan. Durmadan konuşan. Canını sevdiğim Dursun Ali. Bir şey söylemek ister misin?

“Bbbbb.”

Zehirli Anlaşma

Sertaç Erbilici

İnce belli bardağını dudaklarına götürdü. Damağını yakan sıcaklığa aldırmadı. Terasa çıkarken, havası her dakika değişen bu şehre güvenemediği için hırkasını yanına aldığına memnundu. Bu küçük öngörüler bile kendini bu şehrin yerlisi gibi hissettirmeye başlamıştı. Biraz ilerideki fırından gelen yeni pişmiş ekmek kokusunu duydu. Birkaç ay önce tereddütlerle geldiği bu Anadolu şehri, İstanbul'da unuttuğu benliğine ulaşmasını sağlamıştı.

Otuz altı katlı rezidansta, mutfakla birleşik oturma alanı ve banyonun tuvaletle birleştiği kibrit kutusundan sonra yerleştiği bu müstakil iki katlı ev, yeniden insan olduğunu hatırlatmıştı. Üstelik trafik çilesi de yoktu. Bu kadar çok yağmur yağmasa, arabayı satıp elektrikli bisikletle bile idare edebilirdi. Son haftada yaşananları düşününce içi ürperdi. Çok üşütecek bir hava olmasa da tedirginlikle hırkasına daha sıkı sarıldı. Bir haftadır, aralarında öğrencilerinin akrabaları da olan on iki kişi yılan sokmasıyla ölmüştü. Üstelik ölen kişiler yalnız olmadıkları halde yılanı gören kimse yoktu. Her şey tarihi hamamın yıkımından sonra başlamıştı. Yıkımdan hemen önce işçiler, gizli bir oda keşfetmiş, odada duvarlara kazınmış yılan motifleri, tanımadıkları ama bakarken içlerini ürperten bir kadın figürü gördüklerini söylemişlerdi. İşçiler odadan çıkar çıkmaz sarsıntı olmuş, hamam kendiliğinden yıkılmıştı. Bu olayda kimse zarar görmese de odaya giren on sekiz işçiden on ikisi bir haftada ölmüştü. Polis, olayı her yönüyle incelemeye almış; kalan kişilerden dördünü güvenlik amacıyla emniyet müdürlüğünde gözlem altına almıştı.

Kendini kaptırdığı düşüncelerinden ayılması için gök gürültüsü fazlasıyla yeterli oldu. O kadar dalmıştı ki, aniden gelen ses karşısında yarısını henüz içmediği çay bardağını elinden düşürdü. Bu şehrin alışamadığı tek yanı buydu. Hava günlük

güneşlikken birden sağanak yağmur başlayabiliyordu. Aynı gün içinde dört mevsimin yaşandığına dahi tanıklık etmişti. Normalde üşengeç biri değildi ama şu an kırık camları toplamak için içinde en ufak bir istek yoktu. O haliyle bırakıp içeri girdi. Ertesi gün okula ilk gelen öğretmen oydu. Ardından Nihal geldi. Bu okulda göreve başladığında ilk onunla tanışmış, kısa sürede yakın bir dostluk kurmuşlardı.

Nihal evli olduğu için okul dışında pek görüşme imkânı bulamıyorlardı. Nihal'in heyecanından, oldukça önemli bir şey anlatacağı hissine kapıldı.

"Lamia, dün gece olanları duydun mu?"

Nihal, bu cümleyi o kadar heyecanlı söylemişti ki, içini meraktan çok bir tedirginlik kapladı. Nihal sorduğu sorunun cevabını dahi bekleyemedi.

"Hani şu emniyetteki işçiler vardı ya, hepsi ölmüş. Onları da yılan sokmuş. Ayrıca..."

Lamia'nın içindeki ürperti duyduğu haberden sonra, korkuya dönüştü. Nihal'in çayından aldığı yudumu yutmasını bekledi.

"Ayrıca ulaşamadıkları diğer iki işçiden birinin daha cesedi bulunmuş. Tahmin et nasıl ölmüş?"

Bunda tahmin edemeyecek bir şey yoktu aslında.

"Onu da yılan sokmuş. Kaymakam Bey bugün öğrencilere izin vermiş. Müdür Bey de birazdan bir toplantı yapacak. Sanırım bizlerde cenazeye katılacağız." Son cümle içini acıtmıştı. Babaannesinin cenazesinden beri kimsenin cenazesine katılmamıştı. Sonra içinden "Ne tesadüf" diye geçirdi. Babaannesini de yılan sokmuştu. Babaannesi ölmeden hemen önce kendisini işaret ederek adını söylemişti. Bunları düşünürken öğretmenler odasının kalabalıklaştığını fark etti. Tüm öğretmenler gelmişti. Gündem aynıydı.

Kısa süre sonra odaya Müdür girip, öğretmenlere hitaben konuşmaya başladı:

“Arkadaşlar, sanırım hepiniz olanlardan haberdarsınız.” Cevap bekler gibi kısa bir an bekledi. Kimseden itiraz gelmeyince devam etti.

“Kaymakam Bey mesaj attı. Tüm öğretmenlerimizin cenazede olmasını rica ediyor. Bu konuda bir problem olacağını sanmıyorum. Haksız mıyım?” Lamia hafif ürkek bir tonda;

“Müdür Bey aslında ben...”

“Lamia Öğretmenim. Kaymakam Bey rica etti dediysek, lafın gelişi. Daha önemli bir işiniz mi var?”

“Yok ama...”

“O halde mesainizdeymiş gibi düşünüp cenaze törenine katılın lütfen.”

Müdürün bu keskin konuşması sonrası sessiz kalmayı tercih etti. Müdür ise önemli bir noktayı hatırlamış gibi tekrar tüm öğretmenlere hitap etmeye başladı:

“Bu arada unutmadan söyleyeyim. O odayı gördüğü halde yaşayan son işçi de cenazeye katılacakmış. Basının da yoğun bir katılımı olacak. Bu sebeple kıyafetini değiştirmek isteyenler evlerine gidebilir. Ancak iki saat sonra her öğretmenimi Merkez Camii avlusunda görmek istiyorum.” Son sözlerini söylerken doğrudan Lamia Öğretmen’e bakmıştı. Öğretmenler kendi aralarında konuşarak odadan çıkmaya başladılar. İlk geldiği halde odadan son çıkan, yine kendisi oldu. İçinden gelmese de eve gitti. Üst kattaki çalışma odasına çıktı. Kendini her huzursuz hissettiğinde bu odaya girmeye başlamıştı. Uzunca bir süre kitap okuduktan sonra birden nefes alamadığı hissine kapıldı. Nefes alabilmek için adeta koşar adım terasa çıktı. Birkaç adım atmıştı ki ayağına batan cam parçasının acısını hissetti. Üşengeçliğinden ve tedbirsizliğinden kendine kızdı. Ayağındaki cam büyüktü ama tek parçaydı. Dikkatlice çıkardı. Sekerek odaya dönüp hızlıca pansuman yaptı. Cenazeye fazla vakti kalmadığını fark edince ayağını hızlıca bandajladı. Ayakkabısını giyemiyordu. Mecburen bir sandalet giyip evine çok yakın olan camiye koşar adım gitmeye başladı.

Polisin geniş güvenlik önlemleri aldığı cami avlusuna geldiğinde caminin diğer tarafında tüm kameraların aynı yeri çekmeye çalıştığını fark etti.

Üzüntüden harap bir hale gelmiş bir adam, zorlukla yürümeye çalışıyordu. Polis basın ordusunu zapt etmek için çabalıyordu. Cami avlusu oldukça kalabalık olmasına ve aralarında epey bir mesafe olmasına rağmen adamla göz göze geldiler. Adamın gözleri faltaşı gibi açıldı. Korktuğu her halinden belliydi. Birden, gözleri kızarmaya ve ağzından köpükler çıkmaya başladı. Bir eliyle boğulur gibi boğazını tutuyordu. Yakınındakiler çılgın atarak kaçışmaya çalışırken, basın ordusu daha net görüntü yakalayabilmek için birbirini eziyordu. Sağlıkçılar adama ulaşmaya çalışıyordu. Adam dizlerinin üzerine çöktüğünde hâlâ gözlerine bakıyordu. Parmağını kaldırıp kendisini göstermeye çalıştı. Tıpkı babaannesi gibi... Dudakları kıpırdıyordu. Sesini duymasa da adını söylediğini biliyordu. Tıpkı babaannesi gibi... Ağzından köpükler çıkıp, gözleri kanayan adam boğularak ölmüştü. Yılanın zehri oldukça tesirliydi. Kolunu tutup kendini sarsan biri yüzünden irkildi. Bu Nihal’di.

“Ne duruyorsun? Yılan buralarda olabilir. Ayağına ne oldu senin? Her yer kan içinde.”

Nihal’in sarsmasıyla kendine gelmişti. Koşar adım gelirken bandajın çıktığını fark etmemiş, uzun süredir aynı yerde durduğu için küçük bir kan birikintisi oluşmasına sebep olmuştu. Nihal’in çekiştirmesiyle, onun arabasına doğru koştu. Nihal kocasına acilen hastaneye gitmesini söylemişti bile. Hızla camiden ayrıldılar. Ertesi gün ayağındaki bandaja rağmen okula gelmişti. Kimse konuşmuyordu. Ölen son işçinin kendisini gösterdiğini ve kendisine seslendiğini bilen yoktu. Olsa durumu nasıl izah edeceğini bilmiyordu. Öğretmenler odasında çok oyalanmadan sınıfına girdi. Sadece Baran gelmişti. Dönem başından beri okula uğramayan Baran’ın böyle bir günde okula gelmesine şaşırı. Bir şeyler söyleme ihtiyacı hissetti ama çocuk kendinden önce davranmıştı.

“Şahmeran uyanırsa, yalanlarla kurulu şehirler yutulur.”

Lamia şoka uğramış gibiydi. Çocuğun sesi bir fısıltı gibi çıkıyordu. Ayrıca konuşurken gözbebekleri dikleşiyor gibiydi.

“Anlamadım evladım.”

“Şahmeran uyanırsa, yalanlarla kurulu şehirler yutulur.”

“Ne demek istiyorsun?”

“Babaannem ben küçükken söylerdi bunu. Uzun zamandır duymuyordum. Dün yine söyledi.”

“İlginç, çünkü benim babaannem de çok söylerdi bu cümleyi.”

“Belki de birbirlerini tanıyorlardır öğretmenim. Nerelisiniz siz?”

“Beni boş ver şimdi. Bak senden başka hiçbir öğrenci yok. Babaanneni merak ettim. Beni onunla tanışmaya götürür müsün?”

“Elbette öğretmenim. O da sizinle tanışmak istiyor.”

“Benimle mi? Beni nereden tanıyor ki?”

“Dün cenazede çekilen görüntüleri izlerken gördü sizi. “Ben bu kadını tanıyorum, ille de onu bana getir” dedi. “Peki, o halde ben müdür beye haber vereyim. Birlikte gidelim olur mu?”

“Tamam hocam. Okulun kapısında bekliyorum sizi.”

Müdürün odasında gidip, Baran’ın yanına gelmesi çok uzun sürmedi.

“Eviniz uzak mı? Araçla gidelim mi?”

“Gerek yok hocam. Hemen şurası zaten...”

Yol boyunca Baran’ın gerginliğini atabilmesi için sohbet etmeye çalıştı.

“Annen, baban neredeler?”

“Öldüler.”

“Kusura bakma lütfen. Bilmiyordum.”

“Ben çok küçükken ölmüşler. Yangın çıkmış bizim evde. Ben ve babaannem dışındakilerin hepsi ölmüş.”

“Siz nasıl kurtuldunuz?”

“Biz evde değildik. Babaannem beni alıp tarlaya gitmiş. Döndüğünde yangın bitmiş zaten. Sorduğu soruların Baran’ı rahatsız ettiğini anlayınca sustu. Köy evinden hallice müstakil bir eve geldiler. Baran içeriye seslendi.

“Babaanne ben geldim. Baran. Hoca Hanım’ı da getirdim.”

İçeriye seslenmesinin nedenini anlamayınca soran gözlerle Baran’a baktı. “Babaannem kötürümdür. Yürüyemez. O yüzden korkmasın diye girmeden haber ederim.” İçeriden bir cevap gelmemesine rağmen içeriye yöneldiler.

Odalardan birinde koltukta uzanan yaşlı kadının yanına geldiler. Lamia gülümsediği halde, yaşlı kadın, Lamia’ya nefret dolu gözlerle bakıyordu. İlk konuşan yaşlı kadın oldu. “Sen olduğunu biliyordum.”

“Anlayamadım.”

“Bırak numarayı. Bunca yıl sonra yeniden geleceğini biliyordum. Yarım kalan işini tamamlamaya mı geldin?” Baran anlamsızca babaannesine ve öğretmenine bakıyordu.

“Nasıl anladın?”

“Senin o şeytan yüzünü nerede görsem tanırım.”

“Doğrudur. Aynı soydan geliyoruz nasıl olsa.”

Onlar konuşurken nereden geldiği belli olmayan sarı renkli büyük bir yılan Baran’ı yakaladı.

Çocuğun tüm vücudunu saran yılan, Baran’la göz göze gelmiş bekliyordu. “Bırak onu!”

“Neden bırakayım? Senin de dediğin gibi. Yarım kalan bir işim vardı bitirmeye geldim.”

“Onun bir suçu yok.”

“Senin soyundan olması yeterli değil mi?”

“Babaannenle biz bir anlaşma yapmıştık.”

“Biliyorum, zehirlemeden hemen önce anlattı bana da.”

“Öldürdün mü onu?”

“Siz onun evladını yani benim babamı öldürüp onunla anlaşmış olabilirsiniz. Ama ben intikamımı alırım.”

“Yalvarırım bırak torunumu.”

“Babam da size yalvarmış mıydı?”

“O bir kazaydı.”

“Şimdi bedel ödeme zamanı.” Lamia’nın sesi ürkütücü bir tizlikte çıktı. Aynı anda sarı yılan komut almış gibi, çocuğu sıkmaya başladı. Bağırmasın diye dilini sokmuştu. Çocuk tüm kemikleri kırılırken bağıramadan ölüverdi. Kötürüm olan babaanne ise birden ayağa fırladı. Kadının çatallı dili, dudaklarının arasından kısa bir anlığına görünür gibi oldu. O anda dışarıdan bir komşu sesi geldi: “Belkıs abla! Duydun mu? Müdür de yılan sokmasından ölmüş!”

Babaannenin gözleri büyüdü. Göz ucuyla Lamia’ya baktı. Lamia ise sessizce gülümsüyordu. Odada iki soylu yılan ırkının son temsilcileri kalmıştı. Bu artık bir ölüm kalım mücadelesiydi.

Babaannenin dilinden iki kelime döküldü:

“Şahmeran, uyan!”

Karadeniz

Emine Güner Eyzaman

dalgalarını diken
mavisini yosunlu gölgeler kaplamış
sonsuzluğu bir hiç olmuş sanki bu akşam

toprağa değen kanatları yırtık
kulaklarına dokunan sesler yabancı
hangi mevsim geçti önünden ki
ruhundaki günler eksik, yaşlanmış gibi

oysa özgürlüğün sen
göğüne dokunan renkler rota
üzerinde dans eden yıldızlar aşkı anlayana
göğsüne yaslanan geceler uyku kokarken
şiiirler dökülürdü her saat başına

şimdi ne oldu
hangi dalgan sahipsiz
hangisi kavuşamadı diğer yanına
söyle
hırçınlığın aksiliğınle yarışır
çığlık çığlığa kalırsın zamanla

ah karadeniz
içimin ateşine az gözyaşı dökmedin
ruhumun çıkmazında tek yoldaşlık edendin
sıra bana mı geldi
ne dersin

sen sabahını bekle gece uzun duracak
ben de yolumu çizdim sana derman olacak

Kolay Mı?

M. Onur Kansız

Dediler ki bu yol kendinden kendine,
Mola yok imiş her an devam etmekte,
Marifet o, kişi anı seyretmekte,
Dediler bize ama seyir kolay mı?

Takıldık duraklarda yolda yürürken,
Hem güldük, hem ağladık biz de büyürken,
Uyuştuk geçmiş ile zaman geçerken,
Takıldık biz de ama geçmek kolay mı?

Atladık dünyaya ihtimal denizi,
Ne gelirse başa oymuş en iyisi,
Teslim olmadan pek zor imiş yüzmesi,
Atladık biz de ama yüzmek kolay mı?

Söz vermişiz hepimiz bezmi eleste,
Ararız gündüz gece, yokuşta, düzde,
Bitecek bu hayat bir gün son nefeste,
Nefes alırsız ama tutmak kolay mı?
Sözü vermişiz ama tutmak kolay mı?

Biraz Korku Biraz Endişe Biraz Tebessüm

Ebru Asya

Sürekli göz hapsinde tutuluyor, günlerdir bahçeye çıkmaya dahi cesaret edemiyordum. Gün içinde pencereden dışarıyı izliyor bakışlarımız kesişir kesişmez hızla geri çekiliyordum. Kafamı kapıdan uzatacak olsam dehşet verici ve tehditkâr duruşuyla her seferinde beni sindirmeyi başarıyordu. Kapıyı sıkıca örtüp içeri kaçmaktan başka çare bırakmıyordu bana... Bu durum daha ne kadar sürecekti?

Havaların iyice soğuduğu kasım ayındaydık. Rüzgâr dallarda kalan son cevizleri silkelercesine koparıyor, kuru yaprakları önüne katıp sertçe savuruyordu. Babam, gürül gürül yanan sobaya iki odun da fazladan atmış, yayılan sıcaklığın rehabetiyle salonda uyuyakalmıştı.

İçimdeki korkuya rağmen dışarıya çıkmalıydım. Evet... Yaşadığım acılarla dolu geçmişi hiçbir zaman unutturmayacaktı el ve ayaklarımdaki yara bere izleri! Fakat... İşlerimi ne zamana dek erteleyebilirdim? Derin bir nefes aldım. Parmak uçlarıma kadar ürperiordum. Sessizce kapının koluna uzandım. Etrafı dikkatle süzüyordum. Yoktu.

Ortalıkta görünmeyişi rahatlamama yetmiyordu. Gözlerimi dört açmalı daha da dikkatli olmalıydım. Her an karşıma çıkabilirdi. Bacaklarım adeta taş kesilmiş, ilerlemekle yerimde durmak arasında kararsız kalmıştım. Sonra... Nefesimi tutarak yürümeye başladım.

Eğildim. Titreyen ellerimi sararmış yaprakların içine daldırdım. Sadece iki ağaç etrafında dolaşarak dökülen cevizlerden bir sepet doldurabilmişim. Oysa daha on ağaç vardı. İşim uzayıp gidecekti.

Aniden arkamdan haşır huşur sesler yükseldi, kalbim hızla atmaya başladı. Yakalandığımı hissediyordum. Dilim, damağıma yapışmıştı. Yutkunamıyordum bile... Geriye dönmeye cesaret edemiyordum. Ne yapacağımı şaşırılmıştım. Olduğum yerde yavaşça boynumu çevirdim. Eyvah!...

Karşımdaydı yine gelmiş, beni bulmuştu. Öyle sinirli bir hali vardı ki... Kendini buraların mutlak hakimi biliyordu. Gözlerimin içine dik dik bakarak "Bu ne cüret?" der gibi meydan okuyordu. Her an üstüme atılıp saçımı başımı didik didik yolacak sandım. Kendi mekânımda artık rahat huzur kalmamıştı.

Yerden bir parça nemli toprak kaparak avucumda iyice sıktım. Üzerine fırlatacak oldum, elim kalkmadı. Her şeye rağmen ona kıyamıyordum. "Bak," dedim sesimi yükseltmeden. "Sana zarar vermek istemiyorum. Ne olur, uzak dur. Çok korkuyorum."

Sanki kötü şey söylemiş, ağır hakaretlere maruz bırakmışım gibi tavır alıyor, yaprakları hışırdata hışırdata üzerime savuruyordu. Gitmesini söyledikçe daha da hırçınlaşıyor, garip homurtular çıkararak üstüme doğru geliyordu. Kaçmaktan başka çarem yoktu.

Sepeti fırlatıp koşmaya başladım. Gölgem misali takibi bırakmıyor kovalamaktan bıkmıyordu. Ardım sıra yetişip omuzlarıma abanıyor, önüme atılıp ayaklarıma çelme takmaya çalışıyordu. Kafasına koymuştu bir kere... Beni düşürecek. Baş edemeyeceğimi anlayınca duraksadım. O da durdu.

"Ne istiyorsun benden, derdin ne senin? Peşimi bırak, git diye haykırdım. Sözlerim ateşe dökülmüş benzin etkisi yaratmış olmalıydı ki iyice öfkelenmişti. Birdenbire omuzlarını kabadayı gibi kabartıp tam gaz koşarak tepdiği yapıştırmam mı?

Bir sağa bir sola savrulurken ellerimi yüzüme kapatarak korunmaya çalışıyordum. En sonunda savunmasız halde yere kapaklandım. Şiddetli bir darbe yemiştım. O an boğazımdan kopan çığlıkla birlikte, gitgide yaklaşan ayak sesleri birbirine karıştı. Yavaş yavaş kaldırdım başımı...

Üzerimde onun delici bakışları, babamın elinde kasap bıçağı: "Nankör, hain horoz! Bırak kızımın yakasını!"

Soğuk

Yunus Emre Gümüşler

Selam. Hoş geldin. Ne tuhaf değil mi? Hoş gelmediğini bile bile seni sevinçle karşılamak... Geleceğinin yakın olduğunu biliyordum. Seni beklediğimi kimselere söyleyemedim. Nasıl söyleyeceğimi de bilemedim. Hayatımın tam arafındayım. İnan seni görmek beni mutlu etti. Artık yönümü biliyorum. Şu görüntün... Muhteşemsin. Varlığını görmek... Ayaklarımın altındaki sehpayı devirecek cellâdımsın sen benim. Son dedikleri başlangıcım. Tekrar hoş geldin.

Uzun zamandır sıkışmış kalmışım iki metre karelik yatakta. Zaman kavramı şu camdan içeriye giren güneşin gölgesi kadar... Perdenin arasından sızan güneş ışığı hem akrebim hem yelkovanım. Odanın içerisinde birbirlerini kovalayan çizgiler yarış halindeler. Hepsi giden ömrümden kalan zaman kırıntıları... Doktor ve hemşirelerin içeriye giriş vakitlerini perdenin gölgesiyle tayin ediyorum. Hemen hemen hep aynı zamanlamayla geliyorlar. Perdenin arasından yatağımın ayakucundaki elbise dolabına vuran ışık yavaşça dönerek yatağımın kenarını sıyrıyor, işte o vakit gelişleri. Ancak yağmurlu havalarda bunu ayarlamam zor oluyor. Bir de yüzümü kapıya doğru çevirdiklerinde.

Tam anlamıyla zamanlamam yok oluyor. Olsun, bunu bir ben biliyorum, bir de şimdi sen. Bazen gelenlerin endişeli olduklarını yüzlerinden anlıyorum. Kaybolan damarlarımda kan bulmaya çalışan asistan doktor kan gazı almaya çalışıyor bileğimden. Elleri titremiyor ancak yüzündeki endişe belirgin. Deniyor, deniyor, bulamıyor. Sivri uç derinlerde arıyor ama nafile. Bazen de çocuk gibi seviniyor, atıyor endişeyi yüzünden, aradığını bulmuş gülümseyerek ayrılıyor odadan.

Muhtusuna kavuşmuş. Bedenim sessiz, ürkmüyor, teslimiyete sonuna kadar inanmış, çırpınma yok. Bedende acı hiç yok. Tek acıyan yerim, gözlerim. Uykusuna küsmüş gözlerim...

Sen gelene kadar hep acı içindeydiler, sana kilitlendikçe bakışlarım, gözlerimin ak meydanına soğuk sular çarpıyor. Bir savaş ki seninle benim aramda değil, ben sana teslimim ancak bu doktorlar koyuvermiyorlar beni. Düşmüş bedenimi tutup kaldırmaya çalışıyorlar, adını bilmediğim ilaçlar savaş aletleri. Pes etmeyecekler ama “son” sende.

Tuhaf olan hâlâ zihnimin açık olması... Bir saniye durmadan çalışıyor. Beden, çapasını denizin derinlerine çoktan indirmiş bir yolcusuz gemi. Zihin, zincirlerini kırıp özgürlük peşinde koşan bir safkan... Durduramıyor, durmuyor. Kontrolsüzce hayallerime saldırıyor.

Dünya ile şimdilik tek bağlantım gözlerim. Ve onları duvarlar ötesine taşıyan zihnim. Bana devre arası sağlayacak tek şey uyku. Evet arada derin uykuya yatırıyorlar beni, ancak uyandığımda yaşadığımı bilmek ve buna tepki gösterememek... İsyan sebebim, işte tüm kalelerimi yakmak istediğim an... Bunu tekrar tekrar yaşamak da cabası.

Zamanın ötesini bilen sensin. Dakik olan sensin. An'ı bilen sensin. Tereddütsüz olan sensin. Bedeni kıymetsizleştiren ve ruha özgürlüğünü veren sensin. Soğuk; ayaklar soğuk, eller soğuk. Bunu hissedebiliyorum.

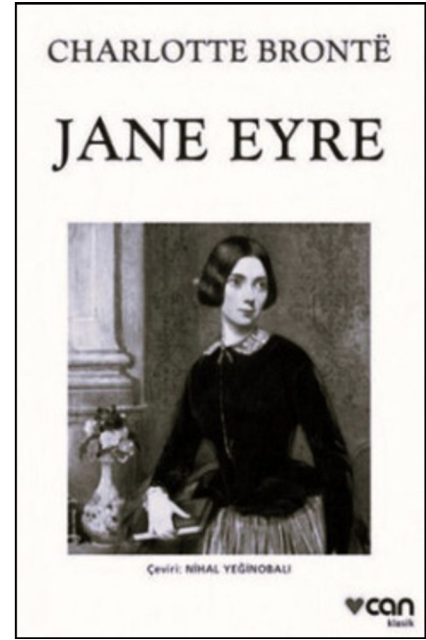
Gölgeler, gölgelerle gelen soğuk. Ve ötesi...

Yazgısı Acıyla Örölmüş Bronte Ailesi ve Jane Eyre

Faik Yılmaz

Edebiyat dünyasına ölümsüz eserler kazandıran aynı zamanda genç yaşlarında trajik ölümleri ile tanınan Bronte ailesinin en gözde üyesi Charletto Bronte'dir. (1816-1855) 'Uğultulu Tepeler' romanı ile bilinen Emily Bronte sadece 30 yaşında , 'Agnes Grey' romanı yazan Anne Bronte 29 yaşında hayatını kaybetmiş, Jane Eyre'in yazarı Charlotte Bronte de aynı talihsiz sonla sadece 39 yaşında hayata veda etmiştir.

Eserlerinde kendi hayatlarından acı izler taşıyan Bronte kardeşlerin sonlarının, romanlarındaki kahramanların ölüm şekilleri ile benzerlik göstermesi kötü birer tesadüfün ötesinde adeta alın yazılarının yansıması olmuştur. Jane Eyre, yazarın 1847 yılında yayınlanmış en bilinen eseridir. Yazarın çocukluktan olgunluğa geçiş sürecini anlatan bir oluş romanıdır. Ayrıca romana adını veren Lowood okulu Charletto Bronte'nin okuduğu Clergy Daughters Scholl'dan esinlenmiştir.

Farklı toplum tabakaları arasındaki aşkı konu alan romanda, Jane Eyre kadınların hor görüldüğü toplumda ayakta kalma çabasını anlatır. 19. Yüzyıl İngiltere'sinde kadınlar öfke, arzu ve özgürlük isteklerini dile getiremezken yazar eserinde bu yasak duyguları karanlık mekanlar, gizemli olayları gotik öğeler ile simgeleştirir. Bronte korkutucu olanı dış dünyaya değil insanın içine yerleştirir. Manevi dinamikleri de sıkça işleyen yazar kendi yaşamından da bölümleri eserine yansıtır. Hatta romanda insanı oldukça etkileyen arkadaşı Helen'in ölüm sahnesinin ablasının ölümü ile birebir aynı olduğu söylenir.

Kitabın konusuna gelince; anne ve babasının ölümü ile dayısının yanına yerleşen Jane Eyre dayısında da hayatını kaybetmesi ile yengesi tarafından büyütölür. Burada evin Külkesi Cindirella misali türlü eziyetler ile karşılaşan Jane Eyre bir rahibe okuluna gönderilir. Orada zihni dönüşüm yaşayan Jane Eyre'in önce aşık olması sonra kuzenleri ile karşılaşması ile tamamen değişir. Zengin ama çirkin Bay Rochester ile aynı zamanda kuzeni de olan John Rivers arasında git gel yaşayan Jane Eyre'in seçimi ne olacaktır?

Bedeni hazlar yerine affetmeyi, sevgiyi, sadakati öne çıkaran eserde kadın hakları gibi döneminde oldukça cesur sayılan toplumsal olgular da başarılı biçimde işlenmiştir. Kitap hem dönem eseri olması, hem dilinin gücü hem de kadının dünyasında yaşanan zorlukları anlatması bakımından oldukça önemli bir eserdir.

Yemin

Ayşe Pınar

Ömrümüz bir ikindi vakti telaşında yaratılmışken sürgit kifayetsizliği bozacak istisnayı bize hatırlatan Rahman'a hamdolsun!

İbrahim'in elindeki baltaya, Musa'nın asası, İsa'nın son lokmasına şükürler olsun!

Sağ elinde güneşi, sol elinde ayı taşıırken hakikati gönlünden ve dilinden düşürmeyen can Muhammet, canımız sana feda olsun!

Bütün tövbelerin gecedен sabaha kadar olduğunu, her günün dünün günahına gebe olduğunu ve kapıların yine de açık olduğunu ilan eden Mevlana'ya selam olsun!

Ziyan olmuşluk histerisini tuzla buz bedenen Âşık Yunus'a da selam olsun!

"Yunus öldü diye selâ verdiler,
Ölen hayvan imiş âşıklar ölmez!"

Aşk makamında bir imana sahip olanlar için hakikatler başka başka kurulur bilirim. Dünyaya sıkışmışlık ve kaçınılmaz son determinasyonun illüzyonunu kıranlar için sonsuzluğa kapı açar.

Arazi olanın ruhani olandan uzaklaşması, toprağın tekâmüle olan meyli son dediğimiz yerde Şeb-i aruz başlar. Yüzümüzün toprağa bakan tarafı yabancılaştırmış olsa da kendi aslından ruhumuz ait olduğu makamın özlemini bin bir suretle gösterir. Varoluşun bütün rahatlığını bozan tecrübe ağıtlarla, koyu bir karamsarlıkla gösterirken kendini, Cebrail'in nefesi mutlak bir huzuru üfler ölü evi yasçılarına.

"E lem neşreh leke sadrek!"

Göğsümüzü genişleten, belimizi büken yükü sırtımızdan alan, heder olmuş ismimizi yücelten Şanı yüce Rabbim! Zor dediğimiz bütün yokuşlar, bizi köyden eden bütün hakikatler, Eyyub sabrını hatmettirecek bütün öğrenmeler bizi iflasının eşiğinden alır ve kabrin yalnızlığını derin bir istirahatate çevirir.

"Asra yemin olsun ki; iman eden, ameli salih olan, tavsiyesi hak ve sabır olan ziyan olmaz!" Bu vaadini alıp başucuma koyuyorum Rabbim! Tökezlediğim her eşikte pes etmeden devam edeceğim. Yolumun sana doğru oluşu bir muştı olarak yeter bana.

" inna lillahi ve inna ileyhi raciun"

İmkânsızın Rengi Mavi

Hasan Topçu

Mavi ufuk çizgisinin ötesinde, tuzlu rüzgârların hüzünlü şarkılar fısıldadığı bir sahil kasabasında, Deniz adında, kalbi okyanusun enginliği kadar büyük bir çocuk yaşardı. İsmi, onun en büyük özlemini ve en derin yarasını barındırıyordu. Doğuştan bacakları olmayan Deniz, tekerlekli sandalyenin soğuk demir parmaklıklarına mahkûm, kırılğan bir ruhtu. Her gün penceresinden sonsuz maviliğe bakar, dalgaların arasında özgürce yüzdüğü, tuzlu suyu teninde hissettiği, rüzgârın saçlarını okşadığı düşler kurardı. Ancak bu düşler, gerçeğin acımasız duvarına çarpıp binlerce keskin parçaya ayrılırdı. Yüzemeyeceğini, denizin o şefkatli kollarında asla huzur bulamayacağını, o çok arzuladığı özgürlüğü asla tadamayacağını derinden, acıyla bilirdi.

Annesi, her gece yatmadan önce anlattığı deniz masallarıyla oğlunun kalbindeki umut ateşini harlamaya çalışırdı. Masallardaki deniz kızları, cesur denizciler ve konuşan balıklar, Deniz'in hayal dünyasını renklendirirdi. Babası ise, sahilde bulduğu her deniz kabuğunu, sanki okyanusun en derin sırlarını sunar gibi, özenle Deniz'e hediye ederdi. Her kabuk, Deniz için denize dair sessiz bir fısıltı, ulaşılamaz bir dünyanın parçasıydı. Tek dostu, sırdaşı, hayallerinin ortağı Ece, onun denize olan tutkusunu, sessiz çılgınlıklarını anlayan tek kişiydi. Birlikte kumsalda saatlerce oturur, dalgaların ritmik melodisini dinler, imkânsız gibi görünen hayallere yelken açarlardı. Ece, bir gün Deniz'in masmavi sulara özgürce yüzdüğünü göreceğine dair sarsılmaz, çocuksu bir inanç besliyordu.

Günlerden bir gün, kasabaya rengârenk çadırları, gizemli afişleri ve heyecan verici vaatleriyle bir gezici sirk geldi. Gösteriler arasında, herkesin soluğunu kesen, bakışlarını büyüleyen bir adam vardı.

Bacakları yoktu, tıpkı Deniz gibi; ancak o adam, dev akvaryumun içinde bir balık gibi süzülüyor, suyun içinde zarafetin ve özgürlüğün dansını sergiliyordu. Deniz, bu inanılmaz gösteriyi izlerken, kalbinin en ücra köşesinde çoktan küllenmeye yüz tutmuş bir umut kıvılcımı, inatçı bir alev gibi yeniden parladı. Belki de... Belki de imkansız diye bir şey yoktu. Belki onun için de bir umut vardı.

O gece Deniz uyuyamadı. Zihninde bacakları olmayan adamın suyun içindeki özgürlüğü ve yüzüne yansıyan o huzurlu ifade tekrar tekrar canlanıyordu. Sanki adam, Deniz'e sessizce şöyle diyordu: "Bak, ben yaptıysam, sen de yapabilirsin." Artık sadece hayal etmekle yetinemezdi. Denizin çağrısına, kalbinin çılgınlığına cevap vermek zorundaydı. Bunu nasıl yapacağını, nereden başlayacağını bilmiyordu ama deneyecekti. Başka çaresi yoktu, bu onun varoluş mücadelesiydi.

Ertesi sabah, tereddüt dolu ama kararlı adımlarla, kalbinin derinliklerinde sakladığı sırrı ailesine açtı. "Ben... Ben denizde yüzmek istiyorum." Bu basit cümle, odadaki herkesi şaşkınlığa, derin bir endişeye ve hüzne boğdu. Annesi, gözyaşları içinde, incitmekten korktuğu oğluna sarıldı. Oğlunun hayal kırıklığına uğramasından, daha da üzülmekten korkuyordu. Babası ise, boğazına düğümlenen kelimeleri yutkunarak, derin ve sessiz bir düşünce denizine daldı. Nasıl olabilirdi? Bu imkânsızdı. Ece, heyecan, korku ve umut arasında gidip gelen duygularla Deniz'in elini sımsıkı tuttu. Gözlerinde Deniz'e olan inancını yansıtan kararlı bir parıltı vardı.

Deniz'in imkânsız gibi görünen bu hayali, ailesinin ve Ece'nin sarsılmaz desteği, sevgisi ve inancıyla bir umut ışığına, elle tutulur bir hedefe dönüştü.

Babası, günlerce, haftalarca atölyesinden çıkmadı. Eski tahtaları, yıpranmış halatları ve bulabildiği her türlü malzemeyi kullanarak, Deniz için özel bir sal yapmaya koyuldu. Her çivi çakışında ve her tahta parçasını birleştirişinde dualarını, umutlarını ve sevgisini işliyordu.

Annesi, gecesini gündüzüne katarak, Deniz için rengârenk bir mayo dikti. Her dikişte, oğluna olan sevgisini, dualarını ve inancını işledi. Mayo, sadece bir kumaş parçası değil, annesinin Deniz'e ördüğü bir zırh, bir sevgi kalkanıydı. Ece ise, kasabada çalmadık kapı, yardım istemedik kimse bırakmadı. Herkese Deniz'in hikâyesini, sarsılmaz azmini ve en büyük hayalini anlattı. Kimisi eski bir yüzme tahtası, kimisi yıllardır kullanılmayan bir can yeleği, kimisi de rengi solmuş, yırtık bir palet getirdi.

Her eşya, Deniz'in hayaline atılan bir adımdı.

Ve o büyük gün nihayet geldi. Kasaba halkı, Deniz'i uğurlamak, ona destek olmak ve bu mucizeye tanıklık etmek için sahilde toplandı. Herkesin gözlerinde merak, endişe, hayranlık ve sevgi dolu bakışlar vardı. Deniz, tekerlekli sandalyesinden kalktı. Babasının güçlü kolları, onu nazikçe, kırılacak bir bibloyu tutar gibi kaldırdı ve özenle sala taşıdı. Ece, Deniz'in yanından bir an olsun ayrılmadı.

“Korkma,” diye fısıldadı, “Sen bunu yapabilirsin. Ben sana inanıyorum.”

Deniz, derin bir nefes aldı, ciğerlerini tuzlu deniz havasıyla doldurdu. Suyun soğukluğu tenine değdiğinde tüm bedenini ürpertti. Elleriyle salın kenarlarına sıkıca tutundu, titreyen bedenini dengelemeye çalıştı. Babası ve Ece, suyun içinde, ona güven vermek istercesine durdular. Deniz, yavaşça, büyük bir korku ve tereddütle ellerini saldan çekti. Kollarını, hayalinde binlerce kez yaptığı gibi, suya doğru uzattı. İlk kulaç... Suyun direncini hissetti. Sonra bir daha... Ve bir tane daha...

Deniz, suyun üzerinde kalmayı başarmıştı! Kendi ağırlığını taşıyamayan bedeni, suyun kaldırma kuvvetiyle hafiflemişti. Gözlerinden yaşlar süzülürken, kahkahaları dalgaların melodisine karıştı. O an, belki de hayatında ilk defa, gerçekten yaşadığını hissetti. Ailesine ve Ece'ye baktı. Onların gözlerinde gördüğü sevgi, gurur ve mutluluk, denizin tüm hazinelerinden daha değerliydi.

O günden sonra artık her gün denize gitti. Artık sadece hayal kurmuyor, hayallerini yaşıyordu. Ailesi ve Ece, her zaman onun yanındaydı. Deniz, onlara her baktığında, sevginin, inancın ve dostluğun gücünü görüyordu. Onların koşulsuz desteği sayesinde, imkânsız denilen şeyi başarmış ve herkese ilham kaynağı olmuştu. Deniz'in hikâyesi, kasabada dilden dile dolaştı. Herkes, bacakları olmayan ama kalbi deniz sevgisiyle, azimle ve umutla dolu bu cesur çocuğun hikâyesinden ilham aldı.

Tohum

Emre Yılmaz

Taze bir haber gibi gelip ruhumuza sımsıcak bir merhaba şavkı düşüren Baharımızın kucak dolusu sevinçleriyle dirilen küçücük bir tohumun hikâyesini anlatmaktır bu gece payımıza düşen.

Avuçlarımın içine alıp hayretle baktığım o küçücük tohum seneler eksildikçe göğe doğru uzanan umudun muştusuna doğru yol alır sabırla. O, kendisine ait olan ve kendi rüştünü aşikâr kılacak olan bütün hakikatleri heybesine atarak karanlık, soğuk bir toprağa gömülür, henüz cemreler düşmemişken. Çekeceği onca ıstırap küçücük bir tohumun sırtına nasıl yüklenir ki? O tohum nerden öğrenmiş çekeceği zahmetin ona sonsuz bir rahmet ve güzellik kazandıracağını... O'na ve bize yolu gösteren kâinattaki her oluşun aşkla meydana geldiğini, onun bir şubesinin olduğunu ve o eşikten geçmeden toprağın her bir zerresine sıkıca tutunamayacağı gerçeğini kim fısıldamıştı ki kulağına?

O, zamanın kendisine bahşedeceği gül bahçelerinin kokusunu nereden alıyordu ki küçücük bir avuçta bile kaybolan cüssesinin zamanla semalarda yükseleceğini, orada çiçekleneceğini ve sapasağlam duracağını hangi sözden devşirilen anlam arayışında bulmuştu?

Onun her zahmete katlanmasının altında yatan bu ulvi gaye uğradığı hangi gönlü yeşertmemiş ki şu garip dünyada... Durdum ve uzunca baktım çiçeklenen ağaçlara. Bin yıllık bir sessizlikle selamladı beni sıra dağlarda uzanan kimsesiz ağaçlar. Rüzgârlarla fısıldandı kulağıma bir tohumun hikâyesindeki esrarlı manâlar. Bize ait olan ve bir o kadar da uzak kaldığımız bu pak hakikat nasıl olmuşta bu telaşın arasında kendisine yer bulamamıştı, her yeri işgal eden kalabalıklarla çevrilen etrafımızda? Oysa masum ve münzevi bir bahar gününde her bir sırrını aşikâr edip tefekkürümüze yeni bir kimlik kazandırır bir tohumun toprakla olan seferi. Talip olanın payına düşen derin bir sükût halinde sıralanan kelimeler ve onların bağrında sevgiyle yeşerecek olan bambaşka hikâyeler...

Şimdi vaktidir baharın muştusuyla bestelenen, yeni bir başlangıç için dirilen, insanlığımıza en büyük armağanıdır bir tohumun can suyundaki damlaların serinliği. Usulca teslim edelim kendimizi toprağın can suyunda sabırla çatlamayı bekleyen umutlara. Bize uzanan şefkat eliyle yakalım yüreğimizin çırasını. Yarınları el değmemiş bir sevgiyle atalım tabiatın bağrına...

Anne Demeden Doğum Sonrası İlk Gördüğü Kişinin Çıkardığı Sesi Taklit Etmeye Başlayan Bebeğin Ailesinin Dramı

Ubeydullah Öz

“Gak gak!” sesini duyan anne heyecanla televizyonun sesini kapatıp kocasını dürttü: “Gak mı dedi o?” Bebeği uyutmaya çabalarken gerçekliği kaybetmiş adam üstündeki hayalî yorganın altından sıyrıldı: “Gak mı?” “Gak gak gak!”

Ağırdan Aldı Tarih

Mehmet Şamil

yüzünü öfke yuttu gülüşlerimin
buzdan alevler verdim soluduğum nefese
hayat bir çocukken kabzaların ucunda
kırıldı dalları ağaçlarımın
yuva bildi kalbimi en zengin hamle
ağırdan aldı tarih
vuruldu bir çırpıda

ey yağmurun ritmiyle ağlayan çocuk yüzlüler
ruhumun dehlizinde kaybolan acılarım
gök/yüzümdeki sâlâ
söyleyin
nedir bahanesi toprakta kanın
bir kar tanesi gibi yığılan yüreğime

kuşları yaklaşmıştı teker teker ölümün
ruhumu kapısında buldum secdenin
başlayınca bir harften yangını kelimenin
ağırdan aldı tarih
öpüldüm bir çırpıda

yankısı suya vuran gölgelere baktıkça
damarımda dolaşan hüznüydüm bekleyişin
kavruldu ateşiyle bir kum tanesi gibi
içimdeki sahranın ayak izlerindeyken

ne yana bakar şimdi
avucumda sır gibi eriyen güneşlerim
/ başımda ulu Çınar
/ ardımda gül derenim
ağırdan aldı tarih
gömüldüm bir çırpıda

Bergüzâr

Merve Kaba

Açıldı perde
Esen gerçeğin sabırsız nefesiyle.
Sarsıldı dünyam.
İçimden doğru düştüm bu boşluğa.
Tutunmak için bir şey aradı ellerim
ayaklarım bir basamak doğrulmak için.
Sonunda değdi tenime mermerin teni,
Beyaz baloncukları kovaladı serin sularım.
Gördüm dünyanın soğuk yüzünü
Suyuma zehir katan elleriyle,
sarmalayan kollarında üşürken,
Kalbim sükûna ermiş.
Meğer yakama yapışmış hakikat.
Gönle düşen bakışlar celladıymış istikbalimin.
Beni yüzüstü süründüren
ha gayret tutunduğum dünya imiş.
Selamlayıp geçiyor yıllarım mahsun
ıstırapın geçit töreninden.
İpe diziyorum çılgınlıklarımı
ellerim titremeden.
Minarede salâ iç sesime koşuyor.
Etimde gamlı bıçak
Kulaklara adımları fısıldamış
kıpırdatmış dudakları.
Ne yana döndürsem bu mevtayı?
Elleri hazır benle dövüşmek için,
Başta dokunmak istemedim soğuk tenine
sonra yandı dilimdeki âhım
Yandı avuçlarımda bergüzârım.

Üç Dut Ağacı

Mücahide Sert

Bir yolculukta kalışın, bir boşluğa tutunuşun, dert çemberinden geçerken yoldaki bir çiçeğe takılan aklın kime zararı var?

Asmalı evin kapısından son girişiydi belki. Uzun süren bir yolculuktan gelip yine sonu belirsiz yeni bir yolculuğa çıkarken, bir soluk alışveriş mesafesinde bir duraktı burası onun için. Geçmişini yanına almamıştı. Biliyordu ki geçmişi, şimdi ceplerinde olsa, çıkarıp avuç içinden okurdu bu eski evi. O yüzden bir yabancıнын gözünden bakacaktı eve. Hiç daha önce geçmemiş gibi, sanki girişte köşe başında durmamış gibi, ilerideki dut ağacından düşerim korkusu yaşamamış gibi. Dut ağacını gördüğünde bileğinde bir sızı hissetti. Serçe parmağının yan tarafında bir kırmızılık gördü. Sadece o kadar. Hatırında kalmadığından belliydi ki acının derinliği kırmızılıktan daha derindi. Eteklerini savurarak kapıdan geçti. Ortalama bir insan boyunun epey aşağısında kalıyordu kapı uzunluğu, ama geçti. Sanki; bedeni daha önce oradan defalarca geçmişti.

Kapının ardında, iç bahçede Behice oturuyordu. Lunaparktan gelmiş olacak ki bir elinde pamuk şeker, bir elinde bir çubuk vardı. Elindeki çubukla bir karıncanın yolunu açıyor, ikide bir mutfığa koşup ekmek kırıntısı getiriyor karıncanın yuvasına koyuyordu. Karıncalar da memnundu belli ki bu halden. Yuvalarını buraya kurmuşlardı. Önceden de burada karınca yuvası olurdu. Behice gibi o da bu yuvaları severdi. Düşen dutlardan götürüp koyardı yuvanın önüne. Şimdi dut ağacı kurumuş, su havuzunun kenarında hüzünlü bir insan gibi kalakalmıştı.

Dalları kuşatmıyordu bahçeyi, söküp götürmüştü zaman o dalları da.

Bir gece, kuyunun en köşesinde ağlayan bir kız çocuğu gibi, oturmuş bahçeyi seyretmekte. Ayakları sokakta gezinmekten yorgun. Kapı tak tak çalındı, belli ki gelen kişi çoktan içeri girmişti. Çünkü evin içine girmek için iki kapı vardı. İkincisi çaldığına göre ilk kapı geçilmişti. Köylerden kalma alışkanlıkla ilk kapı hep açık bırakılırdı. Şehre ayak uydurmak için galiba buraya da ikinci kapı yapılmıştı.

Ev birçok yaşamın, geleneğin karması bir evdi. Tavanda şehre uygun kabartmalar, mutfakta bakır kaplar ki bu köylerin bir özelliğiydi. Egenin tüm havasını solutan bahçesi ise buralara özgüydü.

Zeytin ağacından yapılma kaşıkları sallaya sallaya bir çocuk girdi içeri. Kardeşi Songül'dü. Yine mahalleyi birbirine katmış olacak ki keyifle oturdu. Acıktığını belirten bir hareket yaptı. Sonra kalktı mutfaktan bir ekmek aldı. Kuru ekmeği kemire kemire yeniden içeri geldi. Televizyon kanallarını gezmeye başladı. Elinde kumanda bir o kanal bir bu kanal... Kanallın birinde bir haber! Lunaparkta çocuklar doyasıya eğlendi. Eğlenceleri gün boyu devam etti. Diğerinde ise; "Köyün en hızlısı Ömer'di", "Ömer yarışı önde götürdü yine" diye bir haber. Bir kanalda durdu nihayet en sevdiği çizgi film vardı. İzlemeye daldı birden.

"Songül!" diye seslendi anneleri. Dut silkelemeye çağırıyorlardı. En sevdiği işti. Dut ağacına hep o çıkardı. Son gücü ile sallardı ağacı. Dutlar düştükçe o keyiflenirdi. Koştı hemen çıktı ağaca. Bir çığlık koptu evin içinden. Dut ağacı daha öncekilerden farklı sallandı. Asmanın üzüksüz dalları gerildi. Çiçeklere takıldı aklı Songül'ün. Orada takılı kaldı. Acaba çiçekler kuruyacak mıydı? Elleri ile diktiği çiçekler bir daha açacaklar mıydı? Yolun kenarı çiçeksiz mi kalacaktı?

"Toplamazsan heç olur o dutlar. Getir bir kap toplayalım."

Perişân

(Tefrika 1. Bölüm)

Abdullah Kaya

1858

Pos bıyıklı ihtiyar küçücük kızcağızı incecik bileğinden kapmış çekiştirerek götürüyordu. Zavallı kız ağlamaktan yorulmuş halde, kalan kuvvetiyle bu adamın kaya gibi sert elinden kurtulmaya çalışıyordu. Nitekim gideceği bir yer yoktu. Ama kurtulursa bilmediği bu sokaklar ona bir umut ışığı olabilirdi. Adamın ellerinin çözüleceğinden umudu kesince kendini bir anda yere bıraktı. Adam onu iki adım sürükledikten sonra ayağa kaldırıp olanca gücüyle vurmaya başladı. Bu acı manzaraya o sırada oradan geçmekte olan iki kişi, daha doğrusu iki kardeş şahit oldu. Bunlardan biri dar ve ince bıyıklı ve temiz kıyafetliydi. Diğeri de fesinin dışarısında kalan kısma nazaran kel ve gür sakallıydı. Beriki hemen yetişip adamın belinden kavradığı gibi yolun ortasına attı.

“Hayrola Bey amca! Öldürecek misin yavrucağı?”
“Karışma beyim. Parasıyla aldım onu.”
“Parayla aldın da hayvana vurur gibi dayak vurman mı gerek? Nereli bu kız?”
“Kâfi! Artık bırakın da götüreyim.” gür sakallı elini adamın göğsüne dayadı.
“Bana bak herif. Seni öyle paralarım ki kırk günde kendine gelemesin.” Beriki; “Kaç paraya satın aldın bu kızcağızı?” diye sordu.
“Bir lira.”
“Al sana iki lira. bu kız artık bizim himayemizdedir.”
Adam; “Eşkiya mısınız be!” diye bağırmaya başlayınca gece bekçisi onları duymuş olmalı ki sokağın sonundan düdüğünün sesi işitildi.

Elindeki yarı sönük gaz lambasıyla oraya geldi.
“Ne oluyor burada?”
“Bekçi Efendi demin bu adam şu kızcağızı döve döve bitap düşürdü. Ne gerekse yapınız.”

“Bu kız kimdir?”
“Bizim cariyemiz.” Adamın elleri titremeye başladı.
“Ama efendim bakınız...”
“Sus serseri! Uzat kollarını. Yarın karakolda Hanya'yı Konya'yı gösterirler sana.”

Bu iki kahramanın isimlerini merak ediyorsunuzdur. Şu gür sakallı olan var ya. İşte onun adı Kemal Sâfi'dir. Abisinin adı ise Vedât Nazif. Vedât eğilip eliyle kızın başını çevirdi.

“Türkçe biliyor musun?”
“Biliyorum.”
“İsmin ne senin?”
“Bilmiyorum.”
“Yaşın kaç?”

Kız bu adamlardan korkmuş gibiydi. Soruları çok geç cevaplıyor, başını sürekli başka yöne çeviriyordu.

“Bizden korkma. Artık bizim himayemizdesin. O adam yok artık.”

Kız zorla da olsa bu sözlerden cesaret alıp;
“On altı. On altı yaşındayım.” dedi.
“Allah Allah, hayret! Küçük gösteriyorsun.”

Kızcağız zayıf ve çok kısaydı. Saçları toplanmış fakat dağınık duruyordu. Kıyafeti yeni gibiydi. Gözleri yemyeşil zümrüt taşı gibi parlıyordu. “Haydi gel bizim eve gidelim.” dedi Vedât Nazif. Zavallı kızcağız küçüklüğünden beri böyle evlerde hizmetçilik yapmaya alışmış olduğundan gelmemekte ısrarcı olamadı. Gece karanlığının iyice bastırdığı bir saatte babadan kalma iki katlı derme çatma evlerine geldiler. Burası onların ilk evleri değildi. Bu iki biraderin babası eşraftan biriydi. “Hakim Bey” dendi mi hatırlara hep o gelirdi. Hiç kimseye karşı haksızlığı olmaz, haksızlık yapana da cesaretle karşı koyardı. Bu adam kalem müdüriyeti ile iştigal ederken bir zaman kumara meyledip çok borçlanmış ve üç katlı muazzam konağını satmak zorunda kalmıştı. Kendini durmadan ikaz eden karısına rağmen bu çirkin alışkanlığından vazgeçemeyen Hakim Bey sonradan pişman olmuşsa da mesleğinden azledilmiş ve Malta’ya sürülüp orada ölmüştü. Hanımı da kısa bir müddet sonra vebadan vefat edince bu iki biradere pederlerinin yakın bir dostu Muzaffer Bey sahip çıkmış ve tahsillerini bitirmelerine yardım etmişti.

Sâfi, Muzaffer Bey’in bu iyi muamelesini çoğu zaman suistimal edip keyfi harcamalar yapmıştı. Ağabeyi ise iyi adama yük olmamak babında babası gibi kalemde memuriyete başlayınca derhal kendi iaşesini kendi karşılamaya başlamıştı. Sâfi ise bir gazetede dizgicilik yapıyordu. Hiç çocuğu olmayan Muzaffer Bey de ahirete intikal edince bu iki birader malum evde hayatlarını idame ettirmeye devam ediyorlardı. Vedât odadaki lambaları yakmaya koyuldu. Uzun zaman gaz yağı almadıklarından odada en fazla üç lamba yakabiliyorlardı. Evin içinde loş bir aydınlık olsa da onlar buna alışmışlardı. Kızı bir yere oturtular. Sâfi aceleyle odasına çıktı. Vedât da bir yere oturup kızı sorgulamaya devam etti.

“Çerkez misin?”

“Şirazlıyım.”

“Acemsin yani... bundan sonra burada kalırsın. Odanı ben hazırlarım. Benim adım Vedât. Ama ikinci adımı daha çok beğenirim. Bana Nazif Bey dersin. Onun adı da Kemal Sâfi. Benim kardeşim. Senin ismin yoktu değil mi?”

“Yok.”

“İsimsiz insan olur mu hiç? Sana bir isim bulmak lazımdır. Bekle.” dedi.

Birkaç dakika sonra elinde bir kitapla geldi.

“Şimdi bir bakalım. Sen Acem olduğuna göre bir acem adı bulmak icap ediyor.”

Uzun bir zaman sayfaları karıştırdı.

“Şehrazat...olmaz çok kadim bir isim. Hande... çok meşhur. Peri, Belkıs, Şirin... Hah bak şu isim olur.”

“Şirin?”

“Hayır. Pervin.”

“Pervin...”

“Beğendin mi?” Kız biraz etrafa bakındıktan sonra;

“Evet.” dedi.

“Saat de geç oluyor. Ben senin odanı hazırlayayım güzelce bir uyku uyu.” deyip üst kata çıkarken Sâfi’nin yeni bir takım elbiseyle aşağı indiğini gördü. Başında gümüş dikişli fesi, elinde taşlı bastonuyla Pera’lı beyzadelere dönmüştü.

“Hayrola Beyzadem.” dedi Vedât.

“Safvet’lere gidiyorum. Oradan da gazeteye geçerim.”

“Sebep? Kumar mı oynayacaksın yine?”

“Ya hu ille de kumar için mi dosta gidilir? Benim işime bir defa da karışma.”

Neyse ben sana avdetinde sorarım bunu. Bari çok para kaybetmeden kalkiver.”

“Tamam tamam.”

“Bak bir de tamam diyor.” Sâfi hızlıca kapıya koşup dışarı çıktı.

Pervin’in masum bir tebessümle karşılık verdiği bu hadise, Vedât’ın içinde durmadan büyüyen bir yaradan başka bir şey değildi. Yarım saat içinde Pervin’in odasını hazırlayıp eline odanın anahtarını tutuşturarak uyumasını tembihledi. Bir de;

“Benzin solmuş. Hasta olmuş olabilirsin. Yarın seni bir doktora göstermek icap ediyor.” dedi. Ardından yeni parlanmış lambaları tekrar söndürerek koltuğunun yanındaki yarısi erimiş mumu ateşleyerek yevmî gazetesini alıp uzandı.

Birinci Kısımın Sonu.

Jean Teule, *Dansa Davet* Kitabı Üzerine Notlar

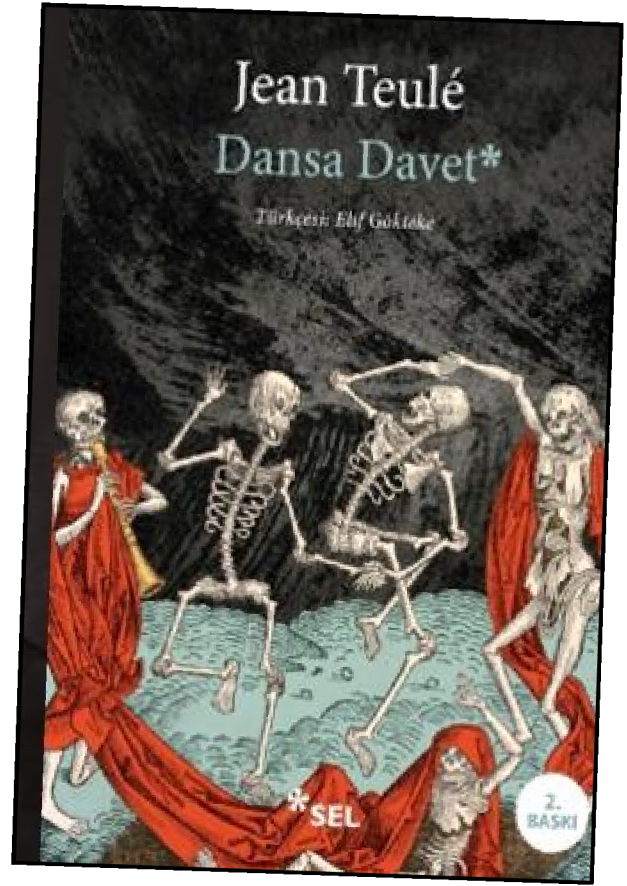
Bahattin Kaya

“Siz hiç yoklukla sınandınız mı?”

O meşhur Kara Veba'dan yaklaşık 200 yıl sonrası, 16. Yüzyıl başları. Fransa'da bir yer, bir şehir ya da farazi bir mekân. Daha önce 11. ve 15. yüzyıllarda münferit olarak görülmüş, dünyanın en ilginç toplumsal histeri vakası. Açlık ve sefaletin insanları ölüme ve cinayete sürüklediği insanların açlıktan bebeklerini yediği bir yokluk. Bir yandan -çoğunun varlığından bile şüphe duyduğu- Osmanlı'nın en güçlü padişahlarından 88. İslam Halifesi nam-ı diğer Yavuz Sultan Selim ve şanlı ordusu tarafından yaşanan istila (!) korkusu, diğer yandan seküler yönetim ile uhrevi yönetim arasında sıkışıp kalmış bir halk.

“Pal Sokağı Çocukları” kitabını okudunuz mu? Okuduğum kitaplarla objektif düşünceler yürütmek adına duygusal bir bağ kurmamaya daima özen gösterdim. Ancak bu kitabı okurken o kadar duygulanmışım ki günlerce oğluma sessizce sarıldım. Şimdi de “Dansa Davet” kitabı... Belki okurken nefesinizi kesmeyecek ancak merhamet ve vicdanınızda boğula boğula okuyacaksınız.

Acı dolu bir anne, bir kadın: Romanın başkahramanı Enneline. Dünyaya yeni gelen bebeğine verecek bir damla sütü bile yok. Kocasının kararını vermiştir: Bebek ölmelidir. Bir annenin kollarında Strasbourg'da bir nehrin üstündeki köprüden bebek sulara bırakılır. Hiçbir duygu kırıntısı kalmamıştır annede. Çünkü ıstırapı aklını yok etmiştir.

Yazar, bu ilginç ve gizemli olayı kara mizah ve ironilerle dolu eleştirel bir dille ele alarak tarihsel olaylar ve gerçeklik arasında bir denge kurmaya çalışmış. Dönemin mistik atmosferi ve insanın doğası gereği neleri yapabileceği ile net bir şekilde yüzleşiyor okur.

“Biri önde öbürü arkada, topuklarını, ahenkle vura vura, parmaklar iç içe geçmiş, birbirlerine bir yaklaşıp bir uzaklaşıyor, kendi etrafında dönüp tekrar birleşiyorlar ve baştan başlıyorlar.”

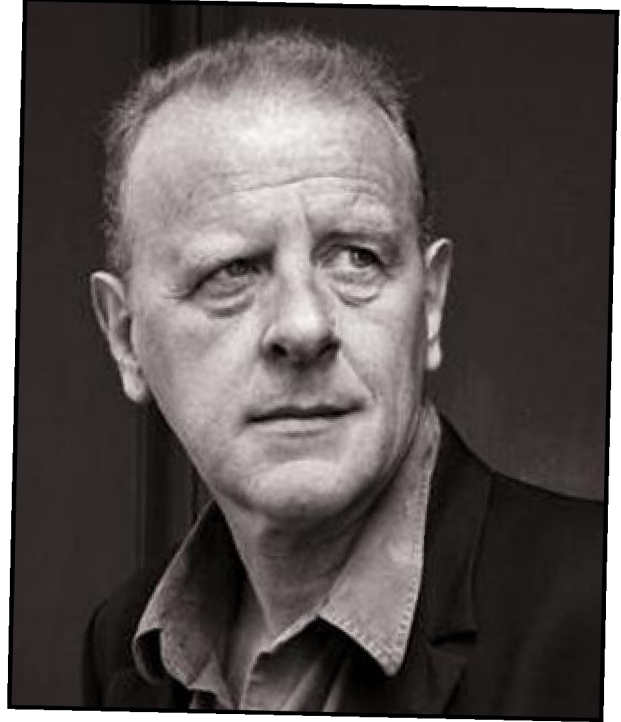
Yazar sizi dehşete yavaş yavaş hazırlıyor. Dans eden insanlarda oluşan bu duygu durum bozukluğunun en önemli tetikleyicisi olarak çoğunun çocuklarının savaşlarda ölmüş olmasını işaret ediyor. Pislik içindeki sokaklarda dans eden ve kendi dışkıları üzerinde yaşayan insanları piskoposun evinin önünden geçirterek de aslında sorunun kaynağını gösteriyor okura.

Kitapta yerel yönetim ile kilise büyük bir mücadele içindedir. Yerel yöneticiler piskopostan ısrarla yiyecek depolarını açmalarını ve halka bu yiyeceklerin dağıtılmasını ister. Şehrin burjuva sınıfı ise gösterileri büyük bir hayretle izlemektedir. Bir bakıma dans eden insanlar, izleyen insanların eseridir.

Halk, kilise tarafından cennet tapuları, taş yağdırmalar, işkence vb. değişik yöntemlerle korkutulur. Yazar, okura kilisenin iki yüzlüğünü ve sahtekarlığını, ince ayrıntılarla, ustaca sunmuştur.

Halkla kendi yiyecek stoklarını paylaşmayan kilise yüzünden insanlar daha hızlı ölmeye başlar. Açlıktan ölmeyenler ise dans esnasında ölmektedir. Kilisenin ise bu durum karşısında yaptığı tek şey yeni mezarlıklar açmak! Aslında hızlı bir toplumsal çözülme yaşıyor romanda.

Ölen insanların hastalık yaymasından korkuluyor bir süre sonra. Değişik fikirler ortaya atılsa da belediye tarafından toplu ceset yakımına karar veriliyor. Yazar Jean Teule, birçok Avrupalı yazarın, sosyolojik trajedilerin irdelediği kitaplarında olduğu gibi Yahudilere yapılan eziyetlere (!) de değinmeden geri durmuyor.

*Kadınlar kurtaracak dünyayı
Gözleri kocaman
Mavi, kara, ela, kahverengi, yeşil
Boyları selvi
Orta selvi
Az selvi
Bakışlarına, boylarına, huylarına kurban
olduğumuz kadınlar
Öyle ki değil kalkan ele kalkan kaşa bile
utandıracak kadınlar
Yalan ötesi berisi
Var olan anamız, yârimiz, kızımız, kardeşimiz,
kadınlarımız...
Sebebimiz*

Şiirde de dediği gibi açlık ve dansa rağmen sağ kalabilen insanları yine kadınlar kurtarır. Sağduyusu ağır basan rahibeler tarafından kapıları açılan yiyecek depoları, binlerce insana umut olur.

Sesi kısılıyor Enneline'nin, konuşamıyor. Yakılan iki bin kişinin ardından zaman normale dönüyor. Kitabın sonunda Enneline, bir kez daha topuklarını yere vurur. Kocasını hemen engel olur karısına ve bunu da atlatacaklarına söz verir.

Rize'den Kurtlar Vadisi'ne Abidin Yerebakan ile Söyleşi

Huriye Çap

"Abidin Bey, öncelikle hoş geldiniz. Rize'nin Ça(y)lakalem Dergisi okurları için sizi tanımak, hayatınıza dokunmak bizim için çok değerli. Rize'den çıkıp sanat dünyasında başarılı olmuş bir isim olarak memleketinizle bağınız nasıl? Çocukluğunuz, gençliğiniz Rize'de nasıl geçti? Rize'nin hayatınıza etkisi nasıl oldu?"

Çok güzel bir çocukluk yaşadım. Çünkü anne babamla geçirdim çocukluğumu. Ömrümün en güzel çağını çocukluğumda yaşadım. 93 ve 96 yıllarında anne ve babamı kaybettim. Benim için en güzel çağlar o güzel dönemlerdi. Çocukluğum benim için en büyük servettir.

Rize benim için kutsal mabettir. Rize dört harflidir ama dört milyon kelime ile anlatılamaz.

"Rize'nin hangi özellikleri sizi en çok etkiliyor? Rize'nin kültürünü, doğasını ve insanlarını nasıl tanımlarsınız?"

Rize'nin doğası Allah'ın bize bahsettiği en büyük hediyelerden bir tanesidir. İnsanları başkadır. Rize insanı merhametlidir, merttir, çalışkandır, üretkendir. Gittiği her yerde iz bırakır. Kendini unutturmayan bir topluluğuz biz.

"Rize'ye özgü gelenekler, görenekler veya lezzetler sizin için ne ifade ediyor?"

Karın altından çıkan kara lahanayı kuyruk yağıyla yapınca ve biraz da acı biber katınca tadına doyum olmaz. Bizim bölgemizde hamsinin bir çok yemek çeşidi yapılır. Mısır ekmeğimiz keza öyle. Isırgan otundan yemek yapabiliyoruz mesela. Bizim mutfağımız çok zengin.

"Oyunculukla tanışmanız nasıl oldu? Bu mesleğe yönelmenizde Rize'nin etkisi oldu mu?"

Herkes hayatı boyunca oyunculuk yapar aslında ama kendisi bunun farkına varmaz. Mesela okuldan kaçtığınızda, annenizin hesap sormasıyla birlikte yaptığınız savunma bile bir oyunculuktur. Doğru değildir anlattıklarınız ama "mış gibi" yaparsınız. Oyunculuk çok küçük yaşta başlar hayatınızda...

Bildiğiniz gibi Rize Ardeşen Devlet Hastanesi'nde çalışıyordum, bir vesile ile geldim buralara. Allah'a şükürler olsun, 23 yıldır Türkiye'nin her yerinde hatta dünyanın birçok ülkesinde tanınan bir sanatçı haline geldim.

Rize'nin buradaki rolü ne diyecekseniz eğer, Rize'nin ekmeğiyle, suyuyla, Rize'nin havasıyla ve insanıyla yetişmek sizi fazladan zeki yapıyor diyebilirim.

"Sanat hayatınızda sizi etkileyen, ilham veren kişiler kimler oldu?"

Birçok insan var. Başta Allah rahmet eylesin Osman Wöber. Yine adını rahmetle yâd etmek istiyorum İstemi Betil nâm-ı değer Laz Ziya, Tarık Ünlüoğlu Testere Necmi. Bana hocalık yapmadıkları halde talebesi olduğum kıymetli insanlar bunlar. Müthiş oyunculukları vardı. Ben de onları örnek alarak oyunculuk yapmaya çalıştım. Görüldüğü gibi başarmışım. Şükürler olsun.

İlk sahne deneyiminizi veya oyunculukla ilgili ilk anılarınızı hatırlıyor musunuz? Unutamadığınız bir anınızı bizimle paylaşır mısınız?

İlk kamera önü deneyimimi "Kurtlar Vadisi'nden" önce "Bir Yıldız Tutuldu" dizisinde yaşamıştım. 15 bölüm çalışmıştım. Daha sonra Kurtlar Vadisi dizisine geçmiştim. Unutamadığınız dediğiniz, unutabildiğim bir anım yok. Hepsi benim için çok kıymetli projeler.

Kurtlar Vadisi'nden sonra bir çok dizi ve sinemada rol aldınız? İçinize sinen en sevdiğiniz projeniz hangisi oldu?

Birçok rol var. "Kara Gümrük Yanıyor " dizisi vardı, orada üstlendiğim karakter çok benimsediğim bir karakterdi. Sonra Karadeniz'de çekimi yapılan "Benim İçin Üzülme" dizisi de çok beğendiğim bir projeydi. Yöremizde ait bir diziydi. Hangi birini sayayım, hepsi benim için değerli.

Gelecekteki projeleriniz neler? Yeni bir dizi veya film projesi var mı?

Şimdi bir sinema filmi çekiyoruz, Ketenpere: Dalavere isimli. Hatta şuan bu sinema filminin setinden görüşmeyi sağlıyorum sizinle.

Rize'de veya Rize ile ilgili bir proje yapmak gibi düşünceleriniz var mı?

Evet böyle bir düşüncem var ama zaman olgunlaştıracak her şeyi. Ben "Dört Harfli Cennet"

isimli bir proje yazıyorum. O dört harf Rize'dir. Sinema projesi olacak ama henüz olgunlaşmadı, üzerinde çalışıyorum.

Yakın dostlarınızdan edebiyata ilgi duyduğunuzu ve şiir yazdığınızı öğrendim. İlk şiirinizi kime yazdınız ve en sevdiğiniz şiirinizden bir bölüm bizimle paylaşır mısınız?

İlk şiirimi anneme yazmıştım.

Bir kadın seviyorum eli yüzü kırışık
Bir kadın seviyorum doğduğum günden aşık
Bir kadın seviyorum yokluğumda darılan
Bir kadın seviyorum canım deyip sarılan
Bir kadın seviyorum yaşlı gözlerinde nem
O kadına aşığım o kadın benim ANNEM

Biraz da Rize'deki sanat ve kültür ortamı, genç yeteneklere tavsiyeleriniz ve desteklediğiniz projeler hakkında konuşalım istiyorum. Rize'deki sanat ve kültür ortamını nasıl değerlendiriyorsunuz? Rize'de sanatın gelişimi için neler yapılabilir?

Çok fazla şahit olduğum şöyle bir durum var; gençler kendi aralarında bir şeyler yapmaya gayret ediyorlar. Ama ben Valilik aracılığıyla, İl Kültür Müdürlüğü aracılığıyla gençlerin doğru yönlendirilmesi konusunda destek olunmasını gerektiğini düşünüyorum. Çok yetenekli gençlerimiz var. Şöyle söyleyelim; taşlar var çamurun içerisinde, kıymetli taşlar ama siz bu taşları suyun altına tutarsanız elmas, altın, zümrüt her neyse bunların ortaya çıktığını göreceksiniz. Bir oyunculuk okulu yapılabilir. Gençler yetenekleri doğrultusunda eğitim alabilir devlet nezdinde. Neden devlet nezdinde diyorum çünkü bu işin çok tüccarları var; oyunculuk okulu deyip açılan, yetişip yetiştirilmediğine bakılmadan mezun eden okullar bunlar.

"Rize'de yetişen genç yeteneklere tavsiyeleriniz neler olur"

Benim Rizeli gençlere önerim; şivelerini biraz düzeltsinler. Örnek veriyorum; kırk yıldır İstanbul'da yaşıyor adam hâlâ ne söylediği anlaşılmıyor. Şivemizi, kültürümüzü koruyalım ama biraz da anlaşılır dilde konuşalım.

"Rize'nin geleceğiyle ilgili düşünceleriniz neler? Rize'nin daha iyi bir yer olması için neler yapılmalı?"

Rize'nin geleceği günümüzden belli. Biliyorsunuz ülkemizde ve dünyada su sıkıntımız had safhada. Kurban olduğum Allah bize öyle bir coğrafya vermiş ki suyuyla, doğasıyla, Rize'nin geleceği Türkiye'nin geleceği olacak.

Abidin Bey, çok keyifli bir sohbet oldu. Bize zaman ayırdığınız için teşekkür ederiz. Son olarak, okuyucularımıza ve sevenlerinize iletmek istediğiniz bir mesajınız var mı? Gelecek projelerinizle ilgili takipçilerinize neler söylemek istersiniz?

Beni takip etmeye devam etsinler çünkü çok güzel şeyler yapacağım.

Eğitimin Geleceğine Yönelik Revizyon Programı

Rize Eğitim Forumu

Mükerrem Erce Sandalcı

Eylül ayında düzenlenen Rize Eğitim Forumu, ilimizde eğitimin geleceğine yön verecek planlamaların ele alındığı; alanında uzman akademisyenler, eğitim yöneticileri ve öğretmenlerin katılımıyla fikirlerin, deneyimlerin ve değerlerin paylaşıldığı anlamlı bir buluşma oldu. Bu buluşmada gönüllülük kültürü, öğrencide karakter inşası ve eğitimde aidiyet duygusu gibi birçok konu derinlemesine ele alındı. Bizler de bu sürecin bir parçası olarak, programdan edindiğimiz kazanımlardan bir kısmını sizlerle özetle paylaşmak istedik.

Öğrencilere Sorumluluk ve Görevler: Sınıf ortamında öğrencilere farklı görevler verilerek sorumluluk bilinci geliştirilebilir. Bu görevler arasında atık yöneticisi, ulak, öğretmen yardımcısı, ev ödevi görevlisi, sıra lideri, masa kaptanı, bitki koruma sorumlusu, devam-yoklama görevlisi, kütüphane görevlisi, enerji tasarrufçusu, tahtayı temizleme görevlisi, köşe düzenleyici gibi roller yer alabilir. Bu tür görev dağılımları öğrencilerde aidiyet duygusunu güçlendirir, işbirliği ve dayanışma kültürünü geliştirir. Sınıf iklimini iyileştirmek amacıyla öğrencilerden, “sınıfta olan ama olmamasını istedikleri” ile “olmayan ama olmasını istedikleri” durumları yazmaları istenebilir. Bu uygulama, öğrencilerin düşüncelerini ifade etmelerine olanak tanır ve sınıf ortamının daha katılımcı, demokratik ve olumlu hale gelmesine katkı sağlar.

Disiplin, Karakter ve Sorumluluk Bilinci: Gerçek disiplin; sertlik değil, güler yüzlü kararlılıktır. Davranışta, hedefte, değerlerde tutarlı olan birey; hayatta sağlam durur. Evde başlayan küçük sorumluluklar; düzenli uyku, görev bilinci, paylaşım alışkanlığı çocukta öz güvenin temelini oluşturur. Her gün yapılan küçük şeyler, büyük farklar doğurur. Sıradan işleri özenle yapanlara saygı göstermeyi öğretmek, disiplinin özüdür.

Eğitim sadece bilgi aktarmak değil, güven kurmak ve her insandaki iyiyi ortaya çıkarmaktır. Yalnız koşarak hız alabiliriz ama birlikte mesafe kat ederiz. Çünkü eğitimde gerçek ilerleme, aynı hedefe inanan eğitimcilerin omuz omuza vermesiyle mümkündür.

Tarih Bilinci ve İlham Kaynağımız; Kökünü bilmeyen bir ağaç meyve veremez. Tarih bilinci; kim olduğunuzu, hangi değerlerin mirasçısı olduğunuzu bilmektir. Ecdadımızdan ilham alarak, ilimle, irfanla ve ahlakla yükselen bir nesil yetiştirmek hepimizin sorumluluğudur. 1870’ten bugüne yakın tarihimizi iyi okumalı, kalemimizi elimize alıp hayallerimizi kendimiz yazmalıyız. Çünkü başarı; %1 ilham, %99 emektir. Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli bu anlayışın en güçlü yansımasıdır: Amacımız bilgiyle yoğrulmuş, değerlerle donanmış nitelikli bireyler yetiştirmektir.

Sonuç

Paylaştığın Senindir; Aile, okul ve çevreyle bütünleşerek anlam kazanan eğitim yolculuğumuzda paylaşmanın, iş birliğinin ve gönüllülüğün güzelliği vardır. Çünkü paylaştıkça çoğalırız, paylaştıkça güçleniriz. Bu anlayışı en sade ama en derin şekilde anlatan Yunus Emre der ki: “Paylaştığın senindir, biriktirdiğin değil.”

Eğitim, paylaşmanın en güzel hâlidir. Ve biz, gönüllülükle yürüyen öğretmenler olarak geleceğe umutla yazmaya devam edeceğiz. Bu süreçte düşünceleriyle bizlere yön veren kıymetli akademisyenlerimize ve eğitimin niteliğini artırmaya yönelik güçlü vizyonuyla bizlere rehberlik eden Rize İl Millî Eğitim Müdürlüğümüze en içten teşekkürlerimizi sunuyoruz.

İsmail Karaman Kültür Merkezi'nde Tiyatro ve Konser Rüzgârı

Ça(y)lakalem okurları, kültür ve sanatın kalbi Rize'de, tiyatro coşkusu yeniden yükseliyor!
Rize İsmail Karaman Kültür Merkezi, birbirinden değerli oyunlara ve konserlere ev
sahipliği yaparak müzik ve sanatseverlere unutulmaz anlar yaşatmaya hazırlanıyor.

İşte önümüzdeki günlerde kaçırılmaması gereken tiyatro oyunları ve konserler...

AYNA Konseri

02 Kasım Pazar 2025, 20:00

Rize İsmail Kahraman Kültür Merkezi

Yaş Sınırı: 7+

Ayna, Erhan Güteryüz, Cemil Özeren ve Can Güney tarafından 1996 yılında kurulmuş bir Türk rock müzik grubudur. "Ölünce Sevemezsem Seni", "Severek Ayrılanlar" ve "Anlatmalıymış Meğer" gibi hafızalara kazınmış şarkılarıyla müzikseverlerle buluşuyor.

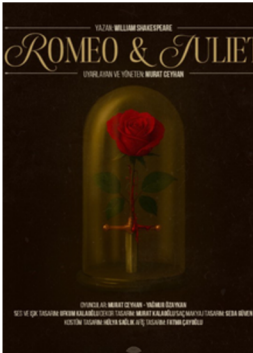
RUMUZ GONCAGÜL - İSTANBUL DT

4-5 Kasım 2025, 20:00

Rize İsmail Kahraman Kültür Merkezi

Müzikli Oyun 13+

Türk Tiyatrosunun önemli yazarlarından Oktay Arayıcı, "Rumuz Goncagül" oyunu ile 70'li yılların sonlarında değişen sosyal yapının ve ekonomik hayatın etkisiyle adını, varlığını ve çaresizliğini çözmeye çalışan "kadınların" sıkışmışlığını çağdaş bir orta oyunu dünyasından anlatır.

Romeo & Juliet

06 Kasım Perşembe, 20:00

Rize İsmail Kahraman Kültür Merkezi

Dram, Yaş Sınırı: 13+

Birbirine düşman iki ailenin gölgesinde filizlenen imkânsız bir aşk...
Shakespeare'in ölümsüz eserinde gençliğin coşkusu, aşkın gözü karalığı ve kaderin kaçınılmaz gücü iç içe geçer; Romeo ve Juliet'in hikâyesi, zamanın ötesinde hâlâ kalplere dokunan bir ağıt olarak yankılanır ve bizleri aşkın gerçekten her şeye rağmen yaşayıp yaşayamayacağını sorgulamaya davet eder.

Ballerina Cappucina Müzikali

08 Kasım Cumartesi, 15:00

08 Kasım Cumartesi, 17:00

Rize İsmail Kahraman Kültür Merkezi

Ballerina Cappucina, zamanda yolculuk yaparken kaybolmuştur. Tung Tung Sahur onu aramak için yola çıkar ancak başka bir gezegende bir araya gelirler.

Kendi gezegenlerine gitmenin yolunu ararlar ama bu yolu bulamazlar.

Nihayetinde bir uzay aracı bulurlar ve kendi gezegenlerine giderler. Burada çocuklar hem dans edip eğlenecek hem de spor yapmanın ve kitap okumanın önemi eğlenceli bir şekilde öğrenecekler..

Milena'ya Mektuplar Tiyatro Oyunu/Dram

08 Kasım 2025 Cumartesi, 20:00

Rize İsmail Kahraman Kültür Merkezi - Büyük Salon

Kafka ve Milena, Prag'da tanışmışlardır. Milena gazetecidir ve iyi derecede Çek diline hakimdir. Kafka ile olan dostlukları, Kafka'nın yazılarını Çekçe'ye çevirmesini istemesiyle başlar. Milena, Viyana'da yaşıyordu ve evlidir. Kafka'nın ise hayatında iki kadın olmuş, nişanlanmış, anlaşılmayıp ayrılmışlardır. Mektuplaşmaları önceleri iş görüşmeleri üzerine olsa da ilerleyen zamanlarda her gün mektup yollayacak bir ilişkiye döner. İkisinin de ortak özelliği vardır. Hastalardır. Kafka ve Milena birleşecekler mi hep beraber göreceğiz.

Melis Fis Konseri

13 Kasım Perşembe, 20:00

Rize İsmail Kahraman Kültür Merkezi

Pop, Yaş Sınırı: 3+

Bir türe bağlı kalmaksızın müziğinin ve duygularının peşinden giden Melis Fis, geçtiğimiz günlerde Sony Music Türkiye etiketiyle yayınladığı "Uyku Yok" un ardından yine söz ve müziği kendisine ait yeni şarkısı "Biz Neyiz?" de ikili ilişkilere ışık tutuyor.

Ezginin Günlüğü Konseri

14 Kasım Cuma, 20:00

Rize İsmail Kahraman Kültür Merkezi

'İnsan Sever Bir Kere', 'Eksik Bir Şey', 'Ebruli' gibi şarkılarıyla dillerden düşmeyen Ezginin Günlüğü; dinleyicisiyle buluşmaya devam ediyor. Sen de bu güzel gecede Ezginin Günlüğü ile eğlenmek istiyorsan bu fırsatı kaırma.

Erkan Oğur & İsmail Hakkı Demircioğlu Konseri

21 Kasım 2025 Cuma, 20:00

Rize İsmail Kahraman Kültür Merkezi

Türk halk müziğinin köklü geçmişini günümüzün ruhlarıyla harmanlayan, Oğur'un deyişiyle "iki çırak müzisyen", Anadolu türkülerinden oluşan repertuarlarıyla sevenleriyle buluşacak.

Etekler ve Pantolonlar Oyunu

23 Kasım Pazar, 19:00

Rize İsmail Kahraman Kültür Merkezi

12+ yaş için uygundur.

Nurseli İdiz, Nergis Kumbasar ve Kimya Gökçe Aytaç tarafından sahnelenen Etekler ve Pantolonlar 7. sezonunda BAM Yapım organizasyonu ile Türkiye'nin her şehrinde sanatseverler ile buluşmaya devam ediyor.

Hiraizerdüş Akustik Konser

5 Aralık Cuma, 20.30

Rize İsmail Kahraman Kültür Merkezi

7+ yaş için uygundur.

Kırık düzene kirli edebiyatı katarak yola düşen günümüz ozanı ölü aksanı ve ilahi metinlerden yardım alarak yazdığı eserleri geniş bir kitle ile buluşturuyor. "Sorana kırık düzen.. Dinleyene yürekçe konuşma hali" diye bahsettiği hikayesini dinlemek için yaklaşın...

Ben Fidel Tiyatro Oyunu / Dram

11 Aralık Perşembe, 20.00

Rize İsmail Kahraman Kültür Merkezi

12+ yaş için uygundur.

Ben Fidel, emperyalizmin kısılcına rağmen ülkesinin bağımsızlığından ödün vermeyerek Küba halkının gönlünde "Büyük (Maximo) Lider" dünya halklarının gönlünde ise efsaneye dönüşmüş Fidel Castro'nun hayatı, Küba devrimi ve bağımsızlık mücadelesi. Peki Küba nasıl başardı? Fidel'den dinleyelim...

İclal Aydın Ama Değil, RAĞMEN Tiyatro Oyunu

20 Aralık 2025 Cumartesi, 20:30

Rize İsmail Kahraman Kültür Merkezi

12+ yaş için uygundur.

İclal Aydın, sahnede yalnızca tiyatronun dilini değil; öyküyü, şiiri, müziği ve plastik sanatları da bir araya getiriyor.

Doğu Anadolu'dan Kapadokya'ya, Kapadokya'dan Ege'ye, suyun öte yanına, dağların ardına, başkente ve oradan İstanbul'a uzanan bir yolculuk...

SosyalKitap'a Dair

Habib Dağ

Merhaba sevgili ça(y)lakalem okurları!

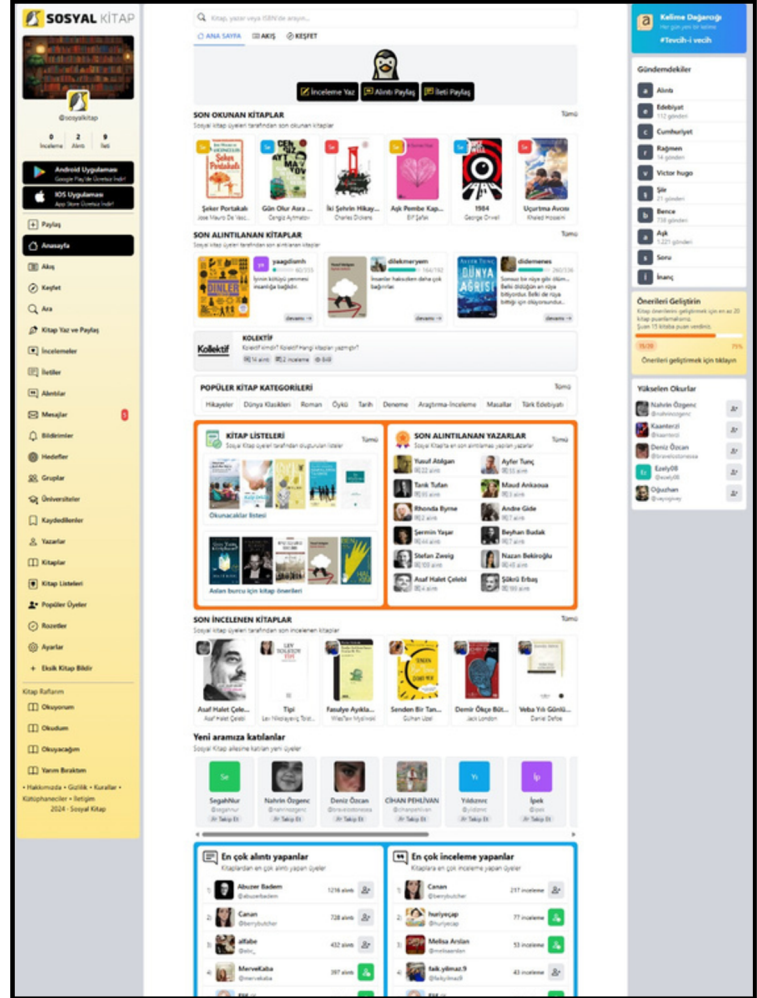
Bugün sizlere, hayatınıza yeni bir soluk getirecek, bilgiye ulaşma ve sosyalleşme biçiminizi değiştirecek yepyeni bir uygulamadan bahsetmek istiyorum: www.sosyalkitap.com!

Hepimiz biliyoruz ki, kitap okumak, dünyayı anlamamanın, farklı kültürleri keşfetmenin ve kişisel gelişimimizin en önemli araçlarından biri. Ama bazen, kitaplara ulaşmak, okuduğumuz kitaplar üzerine konuşacak insanları bulmak veya okuma alışkanlığı kazanmak zor olabiliyor. İşte tam da bu noktada, www.sosyalkitap.com devreye giriyor!

www.sosyalkitap.com nedir?

www.sosyalkitap.com, kitap okumayı seven, okumayı hayatının bir parçası haline getirmek isteyen herkes için tasarlanmış sosyal bir platform.

Geniş bir kitap yelpazesine göz atabilir, yeni yazarlar ve türler keşfedebilirsiniz. Okuduğunuz kitaplar üzerine yorum yapabilir, başkalarının yorumlarını okuyabilir, kitap tartışmalarına katılabilirsiniz.

İlgi alanlarınıza göre okuma grupları oluşturabilir, kitapları birlikte okuyup tartışabilirsiniz. Kitap incelemeleri, alıntılar, okuma listeleri ve daha fazlasını paylaşarak diğer okurlarla etkileşim kurabilirsiniz.

Neden www.sosyalkitap.com'u kullanmalısınız?

"Kitaplar, en sessiz ve en sadık dostlardır; en erişilebilir ve en akıllı danışmanlardır ve en sabırlı öğretmenlerdir." Bu sözler, Charles William Eliot'a ait. www.sosyalkitap.com, tam da bu dostluğa, danışmanlığa ve öğretmenliğe ulaşmanın modern bir yolu. Sizin gibi kitap okumayı seven insanlarla bir araya gelerek, yalnız olmadığınızı hissedeceksiniz. Farklı türlerdeki kitaplara kolayca ulaşabilir, yeni yazarlar ve konular keşfederek bilginizi genişletebilirsiniz. Okuma alışkanlığı kazanarak, kendinizi geliştirme yolculuğunuzda önemli adımlar atabilirsiniz. Farklı bakış açıları ve düşüncelerle karşılaşarak, hayatınıza yeni bir renk katabilirsiniz.

Değerli ça(y)lakalem okurları, www.sosyalkitap.com kitap okumayı seven herkes için harika bir platform. Sizleri de bu büyülü dünyaya katılmaya, kitaplarla dolu bir dünyanın kapılarını aralamaya davet ediyorum. Unutmayın, "Okumak, insanın ufkunu genişletir." (Victor Hugo)

Hemen www.sosyalkitap.com'u ziyaret edin, okumaya ve sosyalleşmeye başlayın!

"Kitaplar uçaktır ve tren ve yol.
Onlar gidilecek yerdir ve yolculuk.
Kitaplar evdir."

0464 214 74 05

Yeniköy, Atatürk Cd., 311a,
53020 Merkez/Rize